

## Meeqjanut Inuuuttunullu Naalakkersuisoqarfimmut

28. maaji 2024

### Inuit innarluutillit tapersorsorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuut pillugu tusarniaanermi akissuteqaat

"Kommuneqarfik Sermersooq Inuit innarluutillit  
tapersorsorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuut pillugu  
tusarniaanermi akissuteqarnissamut periarfissinneqarnerminut qujavoq.  
Inuit innarluutillit pillugit inatsit aqqutigalugu Kommunip inunnut  
innarluutilinnut suliassaqarfimmi sulianik ingerlatsinera inatsisitigut  
killiliussissaaq aamma inatsisit annertuumik nutarteriffingineqarneranni  
Kommuneqarfik Sermersooq peqataatinneqarnerminik  
nuannaarutiginnippoq. Taamaattoq inatsisissatut siunnersummik  
suliaqarnermi annermik peqataatinneqannginnej kommunimit  
uggorineqarpoq.

Kommuneqarfik Sermersuumit pingaartinneqarpoq, tusarniaanermi  
akissuteqarfissamut killiliussaaq sapaatip-akunneranik kinguartinneqarmat,  
isornartoqartilluguli, piffissami tusarniaaffioqqaartumi sivisussusiliinermi  
tusarniaanermi atortut annertussusiat katitigaanerallu kiisalu piffissami  
tusarniaaffiup nalaani ullaat 3,5 nalliuuttut eqqarsaatigineqarsimannnginnerat.  
Aammattaaq isornarpoq, tusarniaanermi akissuteqarnissamut killiliussap  
sivitsorneqarnera aatsaat aalajangiunneqarmat, ulloq  
tunniussivissaaqqaartoq ullunik marlunnik sioqqullugu. Tamanna  
tusarniaanermi akissutit pitsaassusiannut Naalakkersuisoqarfimmit  
tiguneqartuni sunniuteqassaaq.

Kommuneqarfik Sermersuumit inatsisiliornerup siunertaa  
isumaqataaffigineqarpoq, inuit innarluutillit pisinnaatitaaffeqassasut aamma  
allat naleqqatigalugit periarfissaqartinneqassasut. Aammattaaq  
innarluuteqarnermik paasinnittaaseq isumaqataaffigaarput, tassaasutut  
inuup piginnaanikillisimasup akimmiffiit inuiaqatigiinnit  
pilersinneqarsimasut aqqusaartagai.

Tusarniaanermi akissuteqaat immikkoortiterneqarpoq, imaasillugu,  
kommunip inatsisiliornermut oqaaseqaatai nalinginnaasut aamma  
aalajangersakkanut ataasiakkaanut oqaaseqaatit. Oqaaseqaatit ilaatigut

makkununnga tunngassuteqarput:

- Kommuninut aningaasaqarnikkut kinguniusussat
- Pisortat ataatsimoorussaannik IT-mik aaqqissuussamik pilersitsineq
- Inuit innarluutillit pillugit inatsimmi inuit ukiuinik killiliussanik inissiineq
- Neqeroorutinik utaqqiisaasumik pilersitsineq
- Akigitat pillugit isumaqatiginninniarnerit

## Nalinginnaasumik oqaaseqaatit

Nalunaarutit marluk ilanngutsinneqarnerat

Aallaqqaasiutit Kommuneqarfik Sermersuumit malugineqarpoq, Inuit innarluutillit tapersorsorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisaat nr. 7, 1. juni 2022-meersoq aamma Inunnut innarluutilinnut najugaqarfissatut neqeroorutit pillugit Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 19, 4. november 2019-imeersoq inatsimmut ilanngunneqarsimanerat. Kommunimi isumaqartoqarpoq, nalunaarutit inatsimmut ilanngullugit suliarineqarnerat inatsimmik atugaqarnissamut aamma atuarnissamut ajornarnerulersitsisoq. Taassuma saniatigut inatsimmut allannguutinik aamma ilanngussanik kingusinnerusukkut suliaqarnissaq ajornarnerusarpoq, nalunaarutinut sanilliullugu.

Suliassaqarfimmut akisussaassuseqarneq aamma naligiissumik sullissineq pillugit tunngaviusumik malitassat  
Kommuneqarfik Sermersuumit tunngaviusumik malitassat pingasut tassaasut suliassaqarfimmut akisussaassuseqarneq, naligiissumik sullissineq aamma taartisineq, siunnersummi oqaaseqaatinut ilanngunneqarnerat isumaqataaffigineqarpoq akuerineqarlunilu.

Suliassaqarfimmut akisussaassuseqarneq pillugu tunngaviusumik malitassat pillugit Kommunimit tupigineqarpoq, § 5 peerneqarsimammatt, pissutigalugu pisortat illuutaasa atortulersuutillu tikikkuminassusiisa pisariaqarnerat tunngavigalugu, inuaqatigiinni innuttaasut innarluutillit naligiissumik pisinnaatitaaffeqarnerat periarfissaqarnerallu anguneqarsinnaaqquillugit. Inunnut innarluutilinnut inatsimmik suliaqarnermi suliassaqarfimmut akisussaassuseqarneq tunngavigineqarsinnaanngilaq saniatigut naalakkersuisoqarfiiit akisussaaffeqarfiisa agguataarnerannit inatsimmi suut ilanngunneqassanersut aqunneqartillugit. Taamaattumik Kommuneqarfik Sermersuumit siunnersuutigineqarpoq § 5 inatsimmiiginnassasoq suliassaqarfimmut akisussaassuseqarneq pillugu tunngaviusumik malitassat naapertorlugit.

Taassuma saniatigut kommunimit siunnersuutigineqassaaq, inatsimmi ilanngunneqartariaqartoq atortulersuutinut, atuarfinnut suliassaqarfinnullu

allanut pisariaqartunut aaqqiisoqarsinnaaneq, tикинneqarsinnaanerannut periarfissanik pitsaanerusunik pilersitsisinnaaqquulluni aamma inunnik innarluutilinnik inuaqatigiit immikkoortitigaaneranni sorlerniluunniit peqataatitsineq periarfissaqqullugu. Taanna nalunaarummi inissinneqarsinnaavooq periarfissat aaqqinneqarsinnaanerat oqinneroqqullugu.

Kommuneqarfik Sermersuumit aamma maluginiarneqarpoq, ilaatigut ulluunerani neqeroorutit, atuarfeqarneq aamma peqqissutsimut suliassaqarfik inatsisissatut siunnersuummi ilanngunneqarsimanngivinnerat. Inatsimmi utoqqaat assigalugit meeqqat inuuusuttullu ilanngunneqarput, kisianni neqeroorutit amerlanerpaat eqimattanik taakkuninnga sullisisartut ilanngunneqarsimanngillat.

Kommunimit malugineqarpoq, inatsimmi immikkoortuni arlalinni naligiissumik pisinnaatitaaffeqarnermut tunngasut aalajangersimaqqissaartuunnginnerat, aamma inuit innarluutillit taartisissanersut tapersorsorneqassanersullu, taamaaliornikkut naligiissumik periarfissaqaqqullugit imaluunniit immikkut pineqassanersut aamma sapinngisamik annerpaamik tapersorsorneqarlutik. Inatsimmi immikkoortuni allani innuttaasut piginnaasakillisimasut nammineersinnaassusiagaasimasutut pineqarput, inatsisitigut nammineersinnaassusiagaasimasutut pineqarsimanngikkaluartut. Inatsisip siunertaa eqqarsaatigalugu paatsuuinernik nassataqarpoq. Assersuutigalugu siunnersuummi § 14 saqqummiunneqarsinnaavooq, tassani inuit innarluutillit immikkut atugarliortut immikkut aaqqissuussamik suliniarfigineqassapput. Kommunimit isumaqataaffigineqarpoq, inuit innarluutillit inuunermanni atugassarititaasut pissutigalugit taartisinermik/suliniutinik pisariaqartitsisut periarfissanik naligiissunik pissarsisinnaaqquullugit, tamanna naligiissumik pinninnissamut tunngaviusumik malitassaammat immikkut pingaaruteqarluinnartoq. Taamaattoq immikkut annertusisamik imaluunniit immikkut suliniutinik imaqanngilaq. Nalinginnaasumik inuk naammattumik tapersorsorneqassaaq allanut sanilliunneqarsinnaaqquulluni, aamma tapersersuineq sapinngisamik inuup namminerisamik inuuneranut minnerpaamik akuliunnertut pissuseqassaaq. Inatsisissatut siunnersuummi § 40-mi innuttaasup kaasarfimmiuissaanik atisassarsiniutissaanillu akiliuteqarneq sulisup ataatsip taggissinera tunngavigalugu tunniunneqassapput, sullissinermi malittarisassat nalinginnaasut eqquutinnagitt naammagittaalliuteqarnissamut periarfissat tunngavilersuutigalugit.

Piginnaanikillisimanerup annertussusia  
Kommuneqarfik Sermersuumit malugineqarpoq § 3, imm. 2-mi

erseqqissarneqartoq, ukioqqortussuseq pissutigalugu piginnaanikillinerit inuit innarluutillit pillugit inatsisip ataaniinnerat. Tassunga atasumik kommunimit kissaatigineqarpoq utoqqaat pillugit inatimmik nutaamik pilersaaruteqartoqarneranut atasumik, utoqqaat pillugit inatsisissap aamma inuit innarluutillit pillugit inatsisip akornanni killiliussassat pillugit pilersaarutit annermik ilisimatitsissutigineqarnissaat.

Kommunimit erseqqissaatigineqarpoq, killiussassat pillugit ajornartorsiutinut tunngasut suli erseqqissuunnginnerat, taamatuttaaq ukioqqortussuseq pissutigalugu piginnaanikillinerup inatimmum ilangutsinnejarnissaanut kinguniusinnaasunut tunngasut. Utoqqaat pillugit suliassaqarfik pillugu nalunaarut imaluunniit inatsisit ajornartorsiutit qulaarneqarnissaannut iluaqutaasinnaagaluarpoq. Taamaattoq tassunga atasumik kommunimit tikkuarneqarumavoq, innuttaasut utoqqaat kommunimit tapersorsorneqarnermik pissarsisartut (utoqqalinersiat saniatigut) piginnaanikillisimanertik pissutigalugu tapersorsorneqarnermik tassannga pissarsisarmata aamma taamaattumik inuit innarluutillit pillugit inatsisip ataanni pisinnaatitaaffeqarmata, taamaattumik utoqqaat pillugit inatsit pisariaaruttoq, imaluunniit inuit innarluutillit pillugit inatsimmi tapiliussatut killilerneqarsinnaagaluartoq.

Kommuneqarfik Sermersuumit ataatsimut isigalugu takuneqarsinnaavoq, piginnaanikillisimanerup annertussusianik eqqarsartaaseqarneq inatsimmi arlalitsigut ilanngunneqarsimanngitsoq. Kommunimit kissaatigineqarpoq, inatsimmi erseqqinnerusumik allaqqassasoq tapersorsorneqarnermik aallartitsisoqassappat tamakkiisumik isiginnittaaseqarneq, inummum ataatsimut tunngasumik aamma suliamik ingerlatsisut naliliinerat aallaavigalugu tamanna pissasoq.

Kommunimut aningaasaqarnikkut kinguniusussat Kommuneqarfik Sermersuumit maluginiarneqarpoq, inatsit aqqutigalugu suliassaqarfinni arlalinni kommunit akisussaaffii aamma suliassaat annertunerulissasut. Taamaattumik ataatsimoortumik tapiissutit isumaqatigiinniutigineqarnerannut atasumik kommuninut aningaasat amerlanerit tunniunneqarnissaat pisariaqassasoq.

Inatsisisstatut siunnersuummi oqaaseqaatini immikkoortumi "Pisortanut aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu kinguniusussat" kommunimit amigaateqartutut aamma naammanngitsutut isigineqarput allaffissornikkut aamma aningaasaqarnikkut kinguniusussat eqqarsaatigalugit. Ataatsimut isigalugu erseqqinqilaq, qanoq ililluni immikkoortumi taggissinerit anguneqarsimanersut. Ataani taggissinerit saqqummiunneqartut taamaallaat Kommuneqarfik Sermersuumi aningaasaqarnikkut

kinguniusussatut naatsorsuutigineqartunut tunngassuteqarput.

- Tapersorsorneqarnissamut periarfissat amerlinerat - Kommuneqarfik Sermersuup naliliinera naapertorlugu, immikkoortumut aningaasaqarnikkut kinguneqaataasussanik malunnaatilimmik ikinaarlugit taggissineruvoq. Immikkoortumi ilaatigut pineqarput ukioqqortussutsit pissutigalugit piginnaanikillinermi tapersersuinerit, aamma kommunip utoqqarnut suliassaqarfimmi neqeroorutaasa assigiinnngitsut amerleriarujussuarnerannik nassataqartussat, taakkua ullumikkut inatsisit aamma nalunaarutit tamakkiisut tunngavigalugit aaqqissuussaapput. Pingaartumik utoqqarnut tarnikkut piginnaanikillisimasunut kommunip neqeroorutai ullumernit amerlanerulissapput. Kommuneqarfik Sermersuumit nalilerneqarpoq, tamanna kommunip aningaasartuutaasa million koruuninik arlalinnik qaffannerannik nassataqassasoq. Immikkoortumi aamma ilaapput ikuunnerit aamma tapersersuinerit eqimattanut tunngasut, kiisalu inunnut ataasiakkaanut ikuunnerit aamma tapersersuinerit. Kommuneqarfik Sermersumi naliliisoqarpoq, suliassaq taanna uagut kommunitsinnuinnaq 1 mio. kr.-it missaannik naleqassasoq (sulisut 1½ kiisalu ineqarnermut aningaasartuutit).
- Qaniganik paarsineq - Suliassamut taggissineq Kommuneqarfik Sermersuumit appasippallaartutut isumaqarfingineqarpoq, ullumimut inatsimmi oqaasertaliussaq attatiinnarneqassappat, ima paasillugu, siusinnerusukkut akissarsiat tamakkiisut tunngavigalugit akissarsisitsisoqartassappat, qaffasissusissanik inissiigani. Taamatuttaaq inersimasunut najugaqarfinni tapersorsorneqarnerannut aningaasartuutit, siusinnerusukkut akissarsiat tamakkiisut tunngavigalugit akissarsisitsisoqartassappat, qaffasissusissanik inissiigani.
- Tikeraarluni angalanerit - Kommuneqarfik Sermersooq piffissami matumanii innuttaasunik 47-nik ulloq unnuarlu neqeroorutini Kalaallit Nunaanni Isumaginninnermik Aqutsisoqarfiup ataaniittuni inissinneqarsimasuuteqarpoq, innuttaasut 37-t allat Danmarkimi ulloq unnuarlu neqeroorutini inissinneqarsimasuullutik. Innuttaasut Kalaallit Nunaanni inissinneqarsimasut affaat ukiuni 10 amerlanerniluunniit inissinneqarsimasuupput, taakkunannga innuttaasut 60 %-ii Danmarkimi ukiuni 10-nit amerlanernik inissinneqarsimasuupput. Kommuneqarfik Sermersuumit naatsorsuutigineqarpoq, aningaasartuutit naatsorsorneqassasut aamma paassisutissat piusut tunngavigalugit agguataarneqassasut. Kommuneqarfik Sermersuumit misigineqarpoq angerlarsimaffiup

avataanut inissinnerit amerlanerusut aamma tikeraarluni angalanerit piumaneqartut amerlisut. Taamaattumik ukiuni missingersuusiorfiusuni siunissamilu aningaasat amerlassusiat qaffanneqartariaqarpoq.

- Inatsimmik atuutsitsinermi aningaasartuuteqarneruneq - Erseqqinngilaq taggiussani suut ilanngunneqarsimanersut, taassuma ataani kommunimi imaluunniit namminersorlutik oqartussani aningaasartuuteqarneruneq pineqarnersoq.
- IT-mik aqutsissut nutaaq - Taamatuttaaq erseqqinngilaq, taggiussani suut ilanngunneqarsimanersut, taassuma ataani kommunimi imaluunniit namminersorlutik oqartussani aningaasartuuteqarneruneq pineqarnersoq. Ilitsersuinermut aningaasartuutit malunnaatilimmik amerlassuseqassapput, pingaartumik naatsorsuutigineqassappat aaqqissuussanik soorlu pisortanit ikorsiissutit aamma suliffissarsiornermi tapiissutinik allaffissornermut assingusunik atulersitsinermik ingerlatsisoqassanersoq.

Taakkua saniatigut suliassat ilanngunneqartussat arlaqarput, immikkoortumi aningaasaqarnikkut kinguniusussat ilanngunneqarsimanngivissunik. Aningaasartuutaanerusussat allat ilanngunneqarsimanngillat, inatsimmik eqquutitsinermi kommuninut tuttussat, taakkununnga ilanngullugit:

- Neqeroorutaagallartumik pilersitsineq ingerlatsinerlu § 20 – Kommuneqarfik Sermersuumit naatsorsuutigineqarpoq suliniut kommunimut ukiumut 2-2,6 mio. koruuninik aningaasartuutaanerusasoq, inuup ataatsip neqeroorutaa piffissami aalajangersagaasimannngitsumi pineqarmat. Kommuneqarfik Sermersuumit misilittagarineqarpoq, innuttaasunut isumaginninnermut aqutsisoqarfimmit neqeroorummik utaqqisumut neqeroorutinik utaqqiisaasumik pilersitsisarneq, kommunimut ukiumut 1-1,5 mio. koruuninik akeqartartoq. Isumaginninnermut Aqutsisoqarfik neqeroorutinik amerlanernik pilersitsinngippat, aamma sullinniarneqartut amerliartuinrarnerat taamaaginnarpas aningaasat nalingat ukiut ingerlaneranni qaffakkiartuinnassaaq.
- STU-mik eqquissineq § 49 – Kommuneqarfik Sermersup STU-miititsisarnnernik misilittagai tunngavigalugit piffissami matumani kommunimut ukiumut 2,2 mio.koruunit missaannik aningaasartuutaanerusaaq, immikkut ittumik inissiinermut neqeroorut eqqarsaatigalugit. Aningaasat amerlassusiat ukiut ingerlaneranni qaffakkiartussasoq naatsorsuutigineqarpoq, sullinniarneqartut amerliartornerat pissutigalugu.

- Isumaginninnermut Aqutsisoqarfíup neqeroorutaanut akigititanik aalajangiussinermi allannguutit §§ 121-124 – Kommuneqarfík Sermersuumit nalileruminaatsinneqarpoq, allannguinerup nassataanik aningaaasartuutit qanoq amerlatiginissaat, kisianni oqaatigineqarsinnaavoq aningaaasartuutit appasissumiitinnissaannut tunngavissat tammariartussasut kommunit isumaqatigiinniarnernit ilaatinneqartanngippata. Kommuneqarfík Sermersuumit naleqquttuusorineqanngilluinnarpoq Kalaallit Nunaata iluani avataanilu angalanernut akiligassap nassiuteqqinnejnarneranut periarfissamik inatsisiliortoqarnera. Sullissinermi qaffasissuseq, kommunip aamma innuttaasut nalinginnaasut amerlasoorpassuit akilersinnaasaannit qaffasinnerujussuuvoq. Kommuneqarfík Sermersuumit naatsorsuutigineqarpoq, immikkoortoq taanna ima appartinneqartigissasoq nunap najukkap ungasinngisaani aalisariartoqarsinnaaneranik imalluunniit illuaqqami tammaarsimaartoqarsinnaaneranik tungassuteqarluni.
- Siunnersuineq aamma aqqutissiuussineq § 11 – Kommuneqarfík Sermersuumit erseqqinngitsutit isigineqarpoq kommuní oqaloqatiginninnernik katsorsaataasunik tunniussisarnissaanut siunertaq qanoq annertutigisoq pineqarnersoq. Taamaattumik aningaaasartuutit qaffasissusissaannut apeqqutaavoq katsorsaataasunik oqaloqatiginninnerit qanoq ingerlanneqartassanersut, aamma taakkua katsorsaasunik oqaloqatiginninnivinnut sanilliunneqarsinnaanersut. Taamaattumik sunut tamanut aningaaasartuutit 450.000-nit 3.000.000 kr.-nut naatsorsuutigineqartariaqarput.
- Siusissukkut iliuuseqarneq § 16 – Kommuneqarfík Sermersuumit naliliisoqarpoq, suliassaq taanna minnerpaamik ukiumik ataatsimik sulisinnaassutsimik kommunimut naleqassasoq.
- Kinguaassiuutitigut atornerluinermik pinaveersaartitsineq §§ 52-54 – Kommuneqarfík Sermersuumit suliniutip atuutsinneqarneranik ingerlatsisoqareerpoq. Kommune naliliivoq, atuutsitsineq sinneruttoq 40 % 200.000 kr-it missaannik akeqassasoq. Taakkua saniatigut suliniut kommunimut ukumoortumik 150.000-250.000 kr.-inik siunnersuinermut aqqutissiuussinermullu aningaaasartuuteqarnerunermik nassataqassasut.
- Napparsimasoqarneranut toqusoqarneranullu atasumik angalanerit - pisinnaatitaaffimmút tassunga tunngasumik taggissinerit amigaataapput.
- Inoqarfínni tamaginni sammisanik peqatigiinnissamullu neqeroorutinik pilersitsineq §§ 80-82 – Kommuneqarfík Sermersooq naliliivoq, §§ 80-82 kiisalu § 2 naapertorlugu nammineq najugaqarfeqarnissamut pisinnaatitaaffik, aamma § 3 naapertorlugu

utoqqarnik peqataatitsineq inoqarfinni neqeroorutinik arlalinnik pilersitsisoqarnissaanut pisariaqartitsinermik nassataqassasut. Kommunimit tagginneqarpoq, tamanna kommunimut ukiumoortumik ingerlatsinermut 1,5-1,8 mio .koruuninik akeqassasoq. Tamakku saniatigut pilersitsinermi ataasiartamik aningaasartuutit.

- Malinnaaffiginninneq § 89-91 – Kommuneqarfik Sermersooq naliliivoq, kinguneqartitsineq aallartisarnermi aningaasartuuteqarnerunermik nassataqassasoq, ungasinnerusumili oqimaaqtigiittoqalissasoq, innuttaasoq pitsaanerusunik piginnaaneqalerpat aamma nammineq ikiorsinnaanerulerpat.
- Sulianik ingerlatsinerit naammassiffissaannik arlalinnik atulersitsineq - Inatsisissatut siunnersuutikkut kissaatigineqarpoq sulianik ingerlatsinerit naammassiffissaannik arlalinnik pilersitsisoqassasoq, naammassineqassappata inunniq amerlanernik piumasaqaatitaqartussanik. Kommuneqarfik Sermersuumit tagginneqarpoq immikkut aningaasartuutissat ukiuni 2 sulisinnaassutsimut assingusumik akeqassasut.

Immikkoortumi 'inatsimmut oqaaseqaatit nalinginnaasut' aningaasat suut kommunimut aamma suut Namminersorlutik Oqartussanut tunniunneqartussaanerat pillugit erseqqissumik immikkoortinnejarnerat amigaataavoq.



## Aalajangersakkanut ataasiakkaanut nassuaatit

### Kapitali 1: Aalajangersakkat aallarniutaasut

#### Siunertaq

§ 1 imm. 2-mi allassimavoq, siunertaq "qulakkeerinneqataassaaq, inuit ataasiakkaat maannamut piginnaassutsiminnik attasiinnarsinnaaneranut". Kommuneqarfik Sermersuumit tassunga atasumik malugineqarpoq, piffissami matumani piginnaasaqassutsip qaffassisusia qulakkeerneqarsinnaanngitsoq. Taamaattumik siunnersuutigineqarpoq oqaaseq "qulakkeerineq" "ikorfartorneqarnera-nik" taarserneqassasoq. Oqaaseqatigiit imaalillugit allanngortinneqarsinnaagaluarpus "Siunertaq aamma imaappoq, inuit ataasiakkaat maannamut piginnaassutsiminnik attasiinnarsinnaanerannut imaluunniit maannamut piginnaassusiisa annikilliartornerisa minnerpaaffissaatinnerat".

§ 1, imm. 2, nr. 2 pillugu kommunimit siunnersuutigineqarpoq, "inuit ataasiakkaat ajornartorsiutaat" allanngortinneqassasoq imaalillugu "inuup ataatsip ajornartorsiutai".

§ 1, imm. 2, nr. 3 pillugu siunnersuutigaarput, "immaqa" peerneqassasoq unifimmik taarserneqarluni, suliniutit inuup ataatsip nammineq nukissaminik attassinnarnissaanut ikorfartuisussaanerat taamatullu nammineersinnaassutsimi annerulernissaanut siuarsaanermut ikorfartuisussaanerat pissutigalugit.

Kommuneqarfik Sermersuumit § 2-mi malugineqarpoq, uagut ikorfartuinermik ikorsiissuteqartugut, innuttaasoq sapinngisamik inissiami innuttaasup toqqarsimasamini najugaqarneranut. Inissiatut neqeroorutinik amerlanernik pilersitsiniarnermut tunngassuteqanngilaq, kisianni ikorfartuinermut tunngassuteqarput, innuttaasup nammineq angerlarsimaffimminiissinnaanerannut inissiamut allanngortiterinerit aamma iluaqusersuutit eqqarsaatigalugit. Kommunimit innersuussutigineqarpoq, oqaaseqaatit erseqqissarneqassasut, nammineq kissaatigisatut inigisamik toqqaasinnaanermut pisinnaatitaaffik nammineq inigisamut tunngassuteqarmat aamma najugaqarfittut neqeroorutit pineqannginnerat, tassungalu suliamik ingerlatsisup tamakkiisumik isiginnittaaseqarluni naliliinera tunngavigineqarpoq.

§ 2, imm. 2 pillugu kommuuni siunnersuuteqarpoq, inoqarfimmik oqimaaqatigiissitsineq aamma isumassorneqarnissamik pisariaqartitsinerup annertussusia ilanngunneqassasut innuttaasup pisariaqartitaata saniatigut.

### *Sullitat*

§ 3, imm. 3-mi §§ 48-50 innersuussinernut attuumassuteqartut amigaataapput, aamma pineqaatissinneqarneq pissutigalugu inissinneqarsimanermut atuuttussaasut.

### *Nassuaatit*

Kommuneqarfik Sermersuumit malugineqarpoq, § 5, nr. 1 illersuisoq ima nassuiarneqarmat, tassaasoq inuk illersuisutut pikkorissarnermik ingerlatsisimasoq, isumaginninnermut aqutsisoqarfimmit ingerlanneqartartumik. Tamannali illersuisumik aaqqissuussineq pillugu §§ 18 - 19-imi ilanngunneqanngilaq. Kommunip §§ 18 - 19 oqaaseqaatai pillugit taakkua takukkit.

§ 5, nr. 2 najugaqarfittut neqeroorut nassuiarneqarpoq tassaasoq "Neqeroorut, taassuma imarai najugaqatigiiffiit, najugaqarfiiit illersukkat aamma ulloq unnuarlu neqeroorutit". Kommuneqarfik Sermersuumit siunnersuutigineqarpoq najugaqatigiiffiit aamma najugaqarfiiit illersukkat ulloq unnuarlu neqeroorutinit immikkoortinneqassasut, najugaqatigiiffiit aamma najugaqarfiiit illersukkat innuttaasunit namminernit angerlarsimaffigineqarmata, kisianni ulloq unnuarlu neqeroorut innuttaasup namminerisamik angerlarsimaffiginngimmagu, aamma taamaattumik pissutsit ilaanni taakkununnga malittarisassat assigiinngitsuusarput. Kommunimit malugineqarpoq, oqaaseq najugaqarfittut neqeroorut inatsimmi ataqtigiliaanngitsumik imminullu assortuutumik atorneqartoq, ilaatigut § 60-mi, tassani allassimavoq "Ulloq unnuarlu neqeroorut aamma najugaqarfittut neqeroorut" aamma § 49, § 53, § 111 aamma § 129, taakkunani "najugaqarfik" atorneqarpoq. Tassunga atasumik Kommunimit malugineqarpoq, utoqqaat angerlarsimaffii taaguummi "najugaqarfittut neqeroorutit" ilaanngitsut, aamma taanna utoqqaat innarluutilit pillugit ilisimaaralugu immikkut killiliussinertut paasisariaqartoq.

§ 5, nr. 6 pillugu kommunimit siunnersuutigineqassaaq, "angut imaluunniit arnaq" iluarsillugu "pineqartoq" atorneqassasoq.

Kommunimit aamma kissaatigineqarpoq nalunaarfiginnittussaatitaanerup nassuiarneqarnera inatsimmi imaluunniit oqaaseqaatini ilanngunneqassasoq. Tassunga kommunip oqaaseqaataa § 65-mi takuuk.

Kapitali 2: Naalakkersuisut akisussaaffiat aamma piginnaasat agguartarnerat

*Inissat pisariaqartut amerlassusiat*

Kommuneqarfik Sermersuumit kissaatigineqarpoq qanoq ililluni § 7, § 20-mut attuumassuteqartillugu paasineqassanersoq ilisimatitsissutigineqaqqullugu, kommunit neqeroorummik utaqqiisaasumik pilersitsinissamut pisussaaffeqarneranut tunngasoq. § 20 eqqarsaatigalugu erseqqinngilaq, suna utaqqiissaagallartuunersoq aamma kommunimit ernumanartuutinneqarpoq, taanna ulloq unnuarlut neqeroorutitut inissanik pisariaqartunik pilersitsisoqannginnissaanut pissutaasinnaanera. § 20-mut oqaaseqaatit allat takukkit.

Kommuneqarfik Sermersuumit siunnersuutigineqarpoq utaqqisut allattorsimaffianniittut eqqarsaatigalugit ulloq unnuarlut neqeroorutini inissanik pilersitsisoqarnissaanut piffissaliisoqassasoq. Komunit pisussaaffilerneqarsinnaapput najugaqatigiiffimmik imaluunniit najugaqarfimmi illersugaasumik pilersitseqqullugit, marlunnik utaqqisut allattorsimaffianniittoqarpat.

*Pissassarfik*

Siunnersuummi § 8-mut oqaaseqaatini Pisssassarfikup kommuninut tunngatillugu suliassat assigiinngitsut ingerlassinnaasai allaaserineqarput, taakkua ataanni nr. 1, nr. 2 aamma § 8-mi nr. 6. Kommuneqarfik Sermersuumi qulaajaasoqarnissaa kissaatigineqarpoq, qanoq naliliisoqarnersoq, qaqqut Pisssassarfikup suliassat suliarineqarsinnaasut ingerlattasanerai kommuni ilisimasanik aamma suliamut tunngasumik nukissanik pisariaqartunik peqartinnagu, aamma taamaattumik ikioqqulluni saaffiginnitsillugu. Kommunimit innersuussutigineqarpoq, suliassat suliarineqarsinnaasut allanngortinneqarsinnaasut suliassanut suliarineqartussanut.

§ 8, nr. 1 eqqarsaatigalugu, Kommuneqarfik Sermersuumit malugeqquneqarpoq, aalajangiisoqarnera pillugu kommune pisussaaffeqartoq naammagittaalliornissamut periarfissanik innuttaasunut paasissutissiissalluni. Kommunimit kissaatigineqarpoq, Pisssassarfikup naammagittaalliuteqarnissamut periarfissanik aqqutissiuussinissamut pisussaaffia kommunip pisussaaffianit sutigut allaanerunersoq erseqqissineqaqqullugu. Pisssassarfik aamma kommune naammagittaalliuteqarnissamut periarfissanik siunnersuinissamut aqqutissiuussinissamullu assigiissuni pisussaaffeqarpata, tamanna paragraffimi erseqqissarneqaqquneqarpoq.

Kapitali 3: Kommunalbestyrelsip akisussaaffia aamma piginnaanernik agguataarineq

### **Siunnersuineq aqqutissiuussinerlu**

Kommuneqarfik Sermersuumit kissaatigineqarpoq katsorsaataasumik oqaloqateqarnerit siunertaat erseqqinnerusumik nassuiardeqassasoq. Erseqqissaatigineqassaaq, kommunip suliassarinngimmag, kisianni Peqqinnissaqarfiup suliassarimmag katsorsaanermik neqerooruteqassalluni, tassunga ilanngullugu tarnip pissusiini immikkut ilisimasalimmik oqaloqateqarneq. Taamaattumik Kommunimit innersuussutigineqarpoq, § 11, imm. 2, nr. 1-imut oqaaseqaatini oqaaseqatigiit "Katsorsaataasumik oqaloqateqarneq katsorsartinnermut sanilliunneqassaaq" peerneqassasut. Katsorsaataasumik oqaloqatigiinnernut siunertaq innersuussutaaginnarp, paragraffimit peerneqartariaqarput, aamma peqqinnissaqarfimmut tunniunneqarluni.

Tassunga atasumik kommunimit siunnersuutigineqarpoq § 11, imm. 2, nr. 1-imut oqaaseqaatini "psykoterapeutimik oqaloqateqarneq" katsorsaataasumik oqaloqatigiinnerit allattorsimaffiannit peerneqassasut, psykoterapeutitut ilinniagaq piginnaatitsissutitaqanngimmat imaluunniit taaguutaanngimmat illersugaasoq.

**Tapersorsorneqarnermut periarfissat aamma najugaqarfittut neqeroorutit pisariaqartut**

Kommuneqarfik Sermersuumit eqqumiigineqarpoq, § 20 naapertorlugu neqeroorutit utaqqiissaasut § 12, imm. 2-mi ilanngunneqarsimannnginnerat: "najugaqaqatigiiffinni aamma najugaqarfinni illersugaasuni inissat pisariaqartinneqartut naammattut pigineqarnerat isumagineqassaaq"

Kommuneqarfik Sermersuumit malugineqarpoq, § 13, imm. 4-mi, pinasuartumik pisariaqartitsisoqartillugu nalunaaquttap-akunnerisa 48-t iluanni tapersersuinermik aallartitsisoqarnissaanut piffissaliussamik nutaamik ilanngussisoqarnera. Piffissaliussaq kommunimit eqquutinnejarsinnaanera piviusorsiortuunngilaq, pingaartumik pisuni suleqatissat arlallit peqataaffigisassaanni, ass. peqqinnissaqarfik. Taassuma saniatigut pisariaqartinneqarpoq oqaaseqaatini sukumiinerusumik erseqqissaasoqarnera, pinasuartumik tapersersuineq qanoq paasineqassanersoq pillugu.

Kommuneqarfik Sermersuumit tikkuarneqarpoq, § 14 immikkut ittumik suliniuteqarsinnaanermut aamma immikkut pinnitoqarsinnaaneranut, tamanna naligiissumik sullissinissamut isummiussaqarnermut aamma inatsisip siunertaanut naapertuitinngilaq. Innuttaasut innarluutillit, immikkut annertusisamik atugarliuteqartut asserssuutigalugu angerlarsimaffeqannginnermik imaluunniit atornerluinermik ajornartorsiuteqartut, inersimasut innarluutillit sullinneqartussat affaraat. Kommunimit sullissinermi naligiissumik sullisisussaanermut atasumik



unammillernartutut isigineqarpoq, siunnersuummi peqqusisoqarmat, suliat inunnut inooqataanikkut atugarliuteqartunut innarluutilinnut tunngasut pingaarnersiorneqassasut inunnit innarluutilinnit inuuniarnikkut ajornartorsiuteqanngitsunit pingarnerutilugit. Erseqqissaatigineqarpoq, kommuni ingerlatsinermi ileqqorissaarnissaq naapertorlugu sulianik ingerlatsisummat suliap katitigaanera aamma pinartuunera pillugu sulianik ilinniarsimassuseq tunngavigalugu naliliisarneq aqqutigalugu. Kommuni siunnersuuteqarpoq, paarlattuanik inatsimmi erseqqissarneqassasoq suliniutinik naliliineq aamma allartitsineq suliamut ilinniagalittut aamma tamakkiisumik naliliineq aallaavigalugu pisassasoq.

#### *Qulaajaaneq*

Kommuneqarfik Sermersuumit malugineqarpoq, § 15, imm. 6-mi paasiniaaqqissaarnermut piffissamik killissarititaasumik nutaamik inissiisoqartoq, taanna "inuup innarluutilip tapersorsorneqarnissamik pisariaqartitsisinnaanerata kommunalbestyrelsimit paasineqarnerata kingorna qaammatit 2 qaangiutsinnagit naammassineqarsimassasoq". Kommunimit isumaqataaffigineqarpoq, paasiniaaqqissaarnermik sukkannerusumik ingerlatsisoqartassasoq, kisianni paasiniaaqqissaarnermut piffissamik killissarititaasoq piviusorsiunngitsuusoq, pingaartumik paasiniaaqqissaarnermi nakorsamit uppermarsaatit pissarsiarineqassatillugit aamma peqqinnissaqarfimmik suleqateqarneq ingerlassatillugit, § 15, imm. 2 nr 5 naapertorlugit. Taamaattoqassappat peqqinnissaqarfieuq sullissinera piffissamik killissarititaasumik inissiivigineqartariaqarportaaq.

§ 15, imm. 6-imi alassimavoq "Paasiniaaqqissaarnermut atasumik allakkatigut aalajangiisoqassaaq inuk innarluutilik tapersorsorneqarnermik imaluunniit iluaqusersuutinik tunineqassappat". Kommunimit kissaatigineqarpoq allakkatigut aalajangiisoqartassanersoq aamma, inuk innarluutilik tapersorsorneqarnermik imaluunniit iluaqusersuutinik tunineqassanngippat imaluunniit oqaatsit atorlugit aalajangiisoqarsinnaanersoq aamma.

Kommuneqarfik Sermersuumit malugineqarpoq, § 15, imm. 7 suliassanik pisariaqanngitsunik aamma allaffisornermik annermik nassataqassanersoq. Kommunimi sullissinermi ombudsmandip ingerlatsinermi ileqqorissaarneq pillugu malittarisassai atorneqartarpuit, tassani atuarneqarsinnaavoq, qaammatit pingasut qaangiunneri tamaasa innuttaasoq suliaq qanoq ingerlanersoq pillugu ilisimatinneqartassasoq.

Kommunimit § 15, imm. 9 isumaqanngitsutut isigineqarpoq, § 8-mut oqaaseqaatit naapertorlugit Pisassarfik nammineq naliliisinnaammat,

paasiniaaqissaarnernik suliaqartoqarnerani kommunimut ikiutissanerlutik. Kommunimit erseqqissumik paasineqarumavoq, suliaq pillugu kommunip ikioqquneranik qaqugukkut Pissassarfik ilassinnissinnaanersoq, tassunga ilanngullugu suliap katitigaanera aamma kommunip suliamut nukissai eqqarsaatigalugit.

*Siusissukkut iliuuseqarneq*

Kommuneqarfik Sermersuumit malugineqarpoq, § 16 siusissukkut iliuuseqarneq ullumikkut kommunit neqeroorutaanit malunnaatilimmik annertusaanerusoq aamma kommuninut nukissanik aningaasaliissutinik amerlanernik pisariaqartitsinermik nassataqassasoq.

§ 16, imm. 2 ilaqtariinnut siunnerfeqartumik siunnersuinertut sullinniakkat amerlippit imaasillugit "kikkulluunniit immikkut pissuteqartumik pisariaqartitsisinnaasutut naatsorsuutigineqartut". Tamanna § 16-imut oqaaseqaatini itisilerneqarpoq imaasillugu, siunnersuineq aamma ingerlanneqartassasoq, naak "tapersorsorneqarnernik allanik aallartitsisoqareeraluartoq imaluunniit aallartitsisoqartussaanngitsoq". Kommunimit siunnersuutigineqarpoq, inatsimmi ilaqtariinnut siunnerfeqartumik siunnersuineq inatsimmi kikkunnut "tamanut" atuuttumi ilanngunneqartariaqartoq innarluutilinnut inatsimmut ilanngunnagu.

§ 16, imm. 3 allanngortinneqassaaq "nr. 1-4 imaalillugu "imm. 4, nr. 1 - 4"

§ 16, imm. 4, nr. 4 allassimavoq "Oqartussaaffeqarfiit allat inuup imaluunniit ilaqtariit ilungersunartorsiornernik pinaveersaartitsinermik siunertallit". Kommunimit tikkuarneqarpoq, oqaasertaliorneq taanna siammasisorujussusoq, pinaveersaartitsinermik suliniutit sullissinerisa pitsaassusissaannik inissinnissaannut ajornakusoortitsisut.

*Akuersisitseqqaarani nakorsamit misissorneqarneq aamma katsorsaaneq*  
Kommuneqarfik Sermersuumit tikkuarneqarpoq, § 17 inatsimmut tassunga imaluunniit kommunip oqartussaaffeqarfianut ilanngitsoq, kisianni peqqinnissaqarfimmut attuumassuteqartariaqartoq, kommuni nappaatinik inuunermut ulorianataasinnaasuni misissuineq imaluunniit katsorsaaneq ajormat.

*Illersuisoqarnermik aaqqissuussineq*

Kommuneqarfik Sermersuumit malugineqarpoq, §§ 18 - 19 imaluunniit §§ 18 - 19-imut oqaaseqaatini piumasaqaatigineqartoq, illersuisut isumaginninnermut aqtsisoqarfimmil illersuisutut pikkorissarnermik ingerlatsisimanissaat. Taamaattoq malugineqarpoq, § 5, nr. 1-imil nassuiarneqartoq, inuk ilaatigut illersuisutut pikkorissarnermik

ingerlatsisimassasoq. Kommunimit erseqqissaatigineqarpoq, illersuisutut pikkorissarnermik ingerlatsisimanissamut piumasaqaat illersuisunik atorfinititsiniarnermut tunngavissamik ajornakusooreersumik suli ajornakusoornerulersissasooq Taamaattumik kommunimit siunnersuutigineqarpoq, inuit innarlutillit aamma tarnimikkut napparsimasut pillugit suliassaqarfimmi misilittagaqarsimaneq, soorlu § 18, imm. 1-imut oqaaseqaatini allaaserineqartutut illersuisinnaanngorermut naammassasoq, aamma illersuisutut pikkorissarneq § 5, nr. 1-imit peerneqassasoq. Oqaaseqaatini ilanngunneqarsinnaavoq, illersuisoq illersuisutut pikkorissarsimanngikkaluarluni atorfinitinsineqarsinnaasoq, kisianni illersuisutut pikkorissarnermik ingerlatsissasooq taanna neqeroorutigineqarpat.

Kommunimit kissaatigineqarpoq § 18 imaluunniit § 19-imut oqaaseqaatini allanneqassasoq, illersuisutut atorfinnut atorfinitussarsiunneqartunut qinnuteqartoqanngikkaluarpat, kommuuni qanoq iliussanersoq.

Kommunimit ajornakusoortutut isigineqarpoq, illersuisut sullissinermi innuttaasut pisinnaatitaaffiinik qulakteerinnittussaasut, kommunimit akilerneqartarnerat. Kommunimit innersuussutigineqarpoq, suliassaq suliffeqarfimmut kiffaanngissuseqartumit ingerlanneqartariaqartoq.

#### *Utaqqiisaasumik inissiiffik*

Kommuneqarfik Sermersuumit malugineqarpoq, § 37 naapertorlugu kommuuni ulloq unnuarlu neqeroorutinik ingerlatsinissamut inatsisitigut pisinnaatitaaffeqanngitsoq, kisianni najugaqatigiiffit § 21 naapertorlugu aamma § 28 naapertorlugu najugaqarfiit illersugaasut. Taamaattumik kommunimit tupigisuutigineqarpoq, sooq § 20-mi kommuune utaqqiisaasumik neqeroorummiik innuttaasunut ulloq unnuarlu neqeroorummumit inissinneqartussatut akuerisaasimasunut aamma utaqqisut allattorsimaffianniittunut ingerlatsisinnaanersoq (takuuk tassunga oqaaseqaat assingusoq § 35-mut). Kommuuni isumaqarpoq, utaqqiisaasumik inissiivinnut akisussaaneq Isumaginninnermut Aqutsisoqarfimmi inissisimasariaqartoq, tassani ulloq unnuarlu neqeroorummik ingerlatsinissamut misilittagaq pisariaqartoq pineqarmat. Taassuma saniatigut Isumaginninnermut Aqutsisoqarfik neqeroorutinik nutaanik pisariaqartitsinermut paasissutissanik pissutissanillu pisariaqartunik pissarsissaaq. Kommuunit utaqqiisaasumik neqeroorutinik ingerlatsissappata ataatsimoortumik tapiissutit pillugit isumaqatigiinniarnerne ilaassapput.

Kommuneqarfik Sermersooq malugineqarpoq, § 20-mut oqaaseqaatini allassimasooq, "Isumaginninnermut Aqutsisoqarfik kvartalimut ataasiarluni

kommunalbestyrelsimeq ilisimatitsisarsinnaavoq, qaqgu ulloq unnuarlu neqeroorummi inissamik naapertuutumik tunniussisoqarsinnaanera naatsorsuutigineqarsinnaanersoq". Kommunimit siunnersuutigineqarpoq, "-sinnaavoq" allanngortinneqassasoq imaalillugu "-saaq", kiisalu paasissutissiinissamut pisussaaffik oqaaseqaatinit qummut inatsimmi § 20-mut nuunneqarluni, immaqa imm. 2-tut. Ombudsmandimit Kommuneqarfik Sermersooq qinnuigineqarpoq innuttaasut utaqqisut allattorsimaffianniittut minnerpaamik kvartalimut ataasiarlugit ilisimatinneqartassasut, allannguuteqarpat allannguuteqanngikkaluarpualluunniit. Kommunimit pisussaaffiit naammassineqarsinnaanngillat Isumaginninnermut Aqtsisoqarfik kommunimut ilisimatitsinissaminut isumaginnissimatinnagu.

Aammattaaq Kommuneqarfik Sermersuumit kissaatigineqarpoq inatsimmi sukumiinerusumik erseqqissarneqaqqullugu, "utaqqiissaasoq" qanoq paasineqassanersoq aamma piffissamik killiliinermik ingerlatsisoqassasoq. Taamaattumik piffissaq qaammatinut sisamanut killilik § 20 ilanngutsinneqarumavoq, immaqa imm. 3-tut.

Taassuma saniatigut kommunimit tikkuarneqarpoq, utaqqiisaasumik aaqqiissuteqartarnerit ulloq unnuarlu neqeroorutinik pisariaqartinneqartutut amerlassusilinnik pilersitsinermiit aningaasartuuteqarnerulersitsisarput § 7 naapertorlugu. Inissat pisariaqartinneqartut pilersinneqarpata, inatsisini utaqqiisaasumik inissiineq pillugu paragrafi pisariaqartinneqassanngikkaluarpoq. Takuuk kommunip § 7-imut oqaaseqaataa kiisalu siunnersuutikkut aningaasatigut kinguniusussat.

Kapitali 4: Najugaqatigiiffik aamma Kapitali 5: Najugaqarfiit nakkutigisaasut:

#### *Najugaqatigiiffik*

Takuuk § 21, imm. 2 nr. 2-mi allassimasoq: "pineqartut ataatsimoorlutik atuutsinneqarsinnaapput". Kommunimit oqaaseqatigiit taakkua nangaanartutut isumaqarfigineqarput, innuttaasut sullinneqartut najugaqatigiiffinniittut nalinginnaasumik inunnik allanik peqateqarnissaminnik unammillernartorsiortuupput. Sullinneqartut arlallit kisimiillutik najugaqarusunnerugaluarput, kisianni taamannak periarfissaqanngillat inissaaleqineq pissutigalugu.

§ 22, imm. 3 pillugu kommunimit tikkuarneqarpoq, innuttaasut innarluutillit amerlanerit namminneq angerlarsimaffiminni tapersersorneqarlutik najugaqarsinnaasut, kisianni namminneq inissaminnik pissarsisinnaanngitsut.

*Pitsaassutsit aamma malittarisassat*

Kommuneqarfik Sermersuumit malugineqarpoq, § 23 aamma § 30 naapertorlugit pitsaassutsit suliarineranni qaleriittoornermik taaneqarsinnaasoqartoq. Taamaattumik siunnersuutigaarpuit, kommuni (ullumikkutut) neqeroorutigineqartutut pineqartumut pitsaassusissaannik inissiissasoq (ullumikkutut) aamma neqeroorutinut ataasiakkaanut malittarisassiussasoq neqeroorummi pissutsit immikkut ittut ilanngullugit.

Kommunip neqeroorutai tamarmik naatsorsuusiornissamut inatsimmik eqquutitsisussaapput, taamaattumik § 25-mi nr. 5 aamma § 32 pisariaqanngillat.

*Aaqqissuussineq*

§ 24 aamma § 31-mut kommunip siunnersuutigaa "nammineq angerlarsimaffigisaq" "namminerisamik inissiaq" pinnagu.

*Ulluinnarni aqutsineq*

Kommuneqarfik Sermersooq malugineqarpoq, ulluinnarni aqutsineq pillugu paragraffit tamarmik Inunnut innarluutilinnut najugaqarfissatut neqeroorutit pillugit Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 19, 4. november 2019-imeersumeersut. Kommunimit eqqumiigineqarpoq sooq paragraffit ataasiakkaat ilanngunneqarsimannnginnersut.

Kommunimit siunnersuutigineqarpoq, § 26, imm. 4 aamma § 33, imm. 4 allanngortinneqassasut imaasillugit "Aqutsisumik aamma sulisuni atorfinitsitsinermi" pineqaatissinneqarsimannnginnermik upternarsaammik aamma meeqqanik innarliismannginnermik upternarsaammik pissarsiniartoqassaaq. Innuttaasunut piginnaanikillisimasut arlallit timikkut imaluunniit tarnikkut innarliasoorujussuarsinnaapput aamma tamatigut ukiuminnut naleqquttunik pissuseqartanngillat, aamma taamaattumik tamatigut naapertuutuussaaq pineqaatissinneqarsimannnginnermik aamma meeqqanik innarliismannginnermik upternarsaammik pissarsiniartoqartarnera.

*Najugaqatigiiffinnut aamma najugaqarfinnut illersugaasunut aalajangersakkat  
allat*

Kommunimit § 35 pillugu malugineqarpoq, inummut najugaqatigiiffimmik imaluunniit najugaqarfimmi illersugaasumi kommunimi allami najugaqarsinnaanermut neqeroortoqarsinnaanera aalajangiiffingineqarsinnaasoq. Kommunimit tamanna suliamut atasumik naleqquttutut isigineqarnera tupigusuutigineqarpoq, Kalaallit Nunaanni kommunit arlaannaalluunniit inissanik atorneqanngitsunik peqannginnerat pissutigalugu.

## Kapitali 6: Ulloq unnuarlu neqeroorut

### *Ulloq unnuarlu neqeroorut*

Kommuneqarfik Sermersuumit malugineqarpoq, § 39 assortuuttuusoq § 20-mut, kommuni ulloq unnuarlu neqeroorummi najugaqarsinnaanermut neqerooruteqarlunilu utaqqiisaasumik neqeroorummi ingerlatsinissaa pissutigalugu. Erseqqissaatigineqassaaq, innuttaasup innarluutilip kommunimit ulloq unnuarlu neqeroorummi najugaqartussatut innersunneranit innuttaasup tassunga neqeroorfigineqarneranut piffissaq sullissifiussussaaq sivisussusilerneqassaaq. Kommunimit tassunga siunnersuutigineqarpoq, inatsimmi qulaajarneqassasoq, qaqugukkut utaqqiisaasumik inissiivik pisariaqartinneqarnersoq aamma ulloq unnuarlu neqeroorutini inissanik pisariaqartunik pilersitsinissamut piffissamik killiliussamik inissiisoqassasoq. Tassunga § 7 aamma § 20-mut oqaaseqaatit takukkit.

### *Kaasarfimmiusat atisassarsiutissallu.*

Kommuneqarfik Sermersuumit § 40, imm. 3 aamma imm. 4 malugineqarpoq, atisassarsiutissanut aamma kaasarfimmiusanut aningaasatigut akisussaaffik ulloq unnuarlu neqeroorummi forstanderimi inissinneqarsimasoq. Taanna meeqqanut suliassaqarfimmi siusinnerusukkut aaqqiissutaavoq. Kommune isumaqarpoq, innuttaasoq innarluutilik inersimasoq pineqarmat aalajangiineq eqqumiitsuusoq, taanna nammineersinnaajunnaarsitaasimannngimmat imaluunniit aningaasaqarnikkut nakkutigineqartutut inissisimannginnera pissutigalugu. Kommunimit aamma isumaqarfigneqarpoq, innuttaasup kaasarfimmiusaanik atisassarsiutissaanillu tunniussineq atugaqarnerlu sammisaasoq ilungersunartoq tunngaviusussanullu tunngassuteqarnera pissutigalugu inummut ataatsimut inissinneqartariaqanngitsoq.

### *Aaqqissuussineq*

Kommunimit malugineqarpoq, §§ 42 - 44-mi ulloq unnuarlu neqeroorutit najugaqartut namminerisamik inigisaattut/namminneq angerlarsimaffiattut allaaserineqanngitsut, § 24-mi najugaqatigiiffinnit aamma § 31 najugaqarfinnit illersugaasunit immikkooruteqartumik, taakkunani najugaqartut namminneq inisiaasut isigineqartut. Tassunga oqaaseqaatit § 5, nr. 2-mi takuneqarsinnaapput.

### *Illuinnarni aqutsineq*

Kommuneqarfik Sermersuumit eqqumiigineqarpoq, § 46, imm. 3-mi "forstaderimik" allassimasoqarnera aamma "Naalakkersuisunik" allassimasoqarnani. Siunnersuutigineqarpoq, taanna

allannngortinneqassasoq, taamaalilluni kapitalini 4 aamma 5 oqaatsit atorneqartut paragraffinut kommuninut atorneqartunut assinguleqqullugit.

*Kalaallit Nunaata avataani najugaqarfittut neqeroorummiinneq*  
Kommuneqarfik Sermersuumit malugineqarpoq, § 48, imm. 2 aamma § 49, imm. 1 "piffissami sivisussusiligaanngitsumi najugaqarneq"  
ilanngunneqarsimasoq. Kommunit isumaqataaffigineqarpoq,  
najugaqarneq aallaaviatigut piffissami killilimmi pissasoq, kisianni  
kissaatigalugu najugaqarnerup aalajangersimasup sivisussusianik  
inissiisoqarnissaanut pingaartitsineqassasoq. Siunnersuutigineqarpoq, § 48,  
imm. 3 aamma § 49, imm. 3-mi innersuussinermut tunngasut iluini piffissap  
sivisussusissaattut naatsorsuutigineqartoq ilanngunneqarsinnaasoq.

Kommuneqarfik Sermersuumit siunnersuutigineqarpoq, § 48, imm. 3  
aamma § 49, imm. 3-mi pilersuisussaatitaanermut tunngavissaq  
nalunaarsuiffinni ilanngullugu allanneqassasoq, taamaalilluni  
qulakkeerneqassamat suliamut paassisutissanut atasumik innuttaasumut  
aninggaasaqarnikkut atugassarititaasut eqqumaffigineqarnissa.

Kommuneqarfik Sermersuumit siunnersuutigineqarpoq, sullissinerup  
sivisussusissaanut killissarititaasut § 48, imm. 3 aamma § 49, imm. 3-mi  
oqaaseqaatini aalajangersakkat inatsimmut ilanngullugit allanneqassasut.  
Kommunit suliamik ingerlatsinerisa sivisussusiligaanerat inatsimmi  
allaqqareerpoq, tamanna aamma Naalakkersuisunut atuuttariaqaraluarpoq.

Kommuneqarfik Sermersuumi § 49-mi eqqumiigineqarpoq, Kalaallit  
Nunaata avataani efterskolerniarneq imaluunniit piginnaanermik  
ineriartitsineq alla Naalakkersuisunit akuerineqarnissaat.  
Siunnersuutigineqarpoq, § 49 piginnaanermik ineriartitsinermik  
imaqassasoq, soorlu efterskoli, højskoli imaluunniit assisaat, kommunimit  
namminermut sullissinermik ingerlatsiffigineqarsinnaasut Naalakkersuisut  
aqqusaaqqaanngikkaluarlugit. Ilanngunneqarsinnaavoq piginnaanermik  
ineriartitsinermik ingerlatsineq ukiunik 3-nik sivisussusilik killilimmik  
sivisussusilerneqarsinnaavoq, taassuma assigaa STU-mik ingerlatsineq.  
Tassunga atasumik kommunimit siunnersuutigineqarpoq § 48 aamma § 49  
allannngortinneqassasut, taamaalilluni ulloq unnuarlu neqeroorutit tamarmik  
Naalakkersuisunit akuerineqarnermik kinguneqartussat taamaallaat § 48-  
mut tunngassuteqassasut.

*Najugaqarfittut neqeroorutip allannngortinnera atorunnaarneralu*  
§ 51 allassimavoq "najugaqarfittut neqeroorut inuup ikorneqarnissamik  
pisariaqartitsineranik matussusiisinnaajunnaarnerani". Tassunga atatillugu  
kommunit tikkuarumaneqarpoq, najugaqarfittut neqeroorummik

taamaatitsinermik aalajangiisoqarsinnaanera periarfissaammat, naak najugaqarfittut neqeroorut inuup ikiortariaqarnermik pisariaqartitsineranik matussusiisinnaagaluartoq, assersuutigalugu inuk innarluutilik piffissami killilikkami najugaqarsinnaavoq imaluunniit qaffasinnerusumik piginnaaneqalersimasinnaavoq, tamanna isumaqarluni akuliulluni tapersorsorneqarnermik pisariaqartitsisoqarunnaartoq. Kommunimit erseqqissaatigineqarpoq, inuit innarluutilit akuliulluni tapersorsorneqarnissaasa minnerpaaffissaat tunngavigalugu sulisoqartartoq. Paarlattuanik kommunimit oqaaseqatigiit tulliuttut siunnersuutigineqarput: "inuup piginnaasaata annertussusia allannguuteqarsimappat aamma innuttaasoq allamik imaluunniit annerusumik minnerusumilluunniit ikiorneqarnissamik pisariaqartitsilersimappat".

§ 51, imm. 2 nr. 4-mi siunnersuutigineqarpoq, allanneqassasoq "najugaqarfittut neqeroorut" aamma "najugaqarfittut neqeroorummi najugaqarnerup taamaatinneqarnera" ukununnga taarsiullugu "inissiiffigisaq" aamma "inissiiffigisamik taamaatitsineq". Tamanna inatsisip sinnerani oqaatsinut atorneqartunut ataqatigiinnerusumik sunniuteqassaaq. Taassuma saniatigut siunnersuutigineqarpoq, "isummerneq" taarserneqassaaq "oqaaseqaat" atorneqalerluni, taanna § 51 imm. 4-mi aamma atorneqarpoq.

§ 51, imm. 4 kommuni siunnersuuteqarpoq, Pissassarfiup oqaaseqaatinik tunniussinissaanut ullunik 10-nik periarfissalerneqassasoq, soorlu § 48, imm. 3 aamma § 49, imm. 3 oqaaseqaatinik tunniussinissamut periarfissaq taamaattoq.

Kapitali 7: Najugaqarfinni kinguaassiuutitigut atornerluinermik pinaveersaartitsineq aamma passussineq

Kommuneqarfik Sermersuumit malugineqarpoq, kapitalimi oqaaseq "najugaqarfiit" arlaleriarluni atorneqartoq "najugaqarfittut neqeroorut" pinnagu, tamanna inatsimmi oqaatsit atorneqartut sinnerinut assortuuppoq.

Kommuneqarfik Sermersooq isumaqarpoq, kinguaassiuutitigut atornerluinermik pinaveersaartitsineq immikkut ukkatarisassatut pingaaruteqartoq, kisianni ukkassineq atornerluinermut taamaallaat tunngasuusariaqanngitsoq. Kommunimit kissaatigineqarpoq, inatsimmi inuit innarluutilit kinguaassiornermut atoqatigiinnermullu peqqissumik eqqarsartaaseqarnerat ilanngunneqartoq. Inuit innarluutilit namminneq kinguaassiuutitigut atoqatigiinnermullu kajumissuseqarnermik misiginissaannut pisinnaatitaaffeqarput aamma inuit allat naleqqatigalugit atoqatigisartakkaminik attaveqarsinnaapput, tassungalu siunnersuinermik

naapertuuttumik inatsisillu aqqutigalugit tapersorsorneqassapput.

*Kinguaassiuutit atoqatigiinnerlu pillugit politikki*

Kommuneqarfik Sermersuumit malugineqarpoq, § 53, imm. 1-imut atuarneqarsinnaasoq, kinguaassiuutit atoqatigiinnerlu politikki pillugu kinguaassiornermut atoqatiginermullu siunnersuisoq atorneqarsinnaasoq.

Kommunimi imaluunniit Namminersorlutik Oqartussani kinguaassiuutit atoqatigiinnerlu pillugit siunnersuisut pigineqanngillat, suliassamik tassannga ingerlatsisinnaasut. Assersuutigalugu inunnut innarluutilinnut tunngasumik kinguaassiornermut atoqatiginermullu peqqissumik eqqarsartaaseqarnerat pillugu Isumaginninnermut Aqutsisoqarfik atortussanik, siunnersuinermik imaluunniit atuartitsissutinik neqeroorutaateqanngilaq.

Kommunimit isumaqarfigineqarpoq, § 53, imm. 2-mi immikkoortut siunnersuinermut aqqutissiuuussinermullu tunngasut imminni suliassaqaqfiusut imartoqisut, kommunimi sulisunit kivinneqarnissaat naatsorsuutigineqarsinnaanngitsoq. Paarlattuanik pissutsit oqaluuserinerat pitsaaneruvoq, pisoqaraangat, immaqa Pissassarfimmit imaluunniit sulianut allanut siunnersuisunit siunnersorneqarluni aqqutissiuunneqarlunilu.

Kommunimit nukissat amerlanerit pisariaqartinneqassapput kinguaassiuutinut atoqatiginermullu tunngasumik sulisunik ilinniartitseqqinnermut atugassat aamma/imaluunniit kinguaassiuutinut atoqatiginermullu aqqutissiuussisunik aamma siunnersuisunik atorfinititsinermut akissarsianut aningaasartuutinut.

Kommuneqarfik Sermersooq isumaqarpoq, kinguaassiuutit atoqatigiinnerlu pillugu politikkimi § 53, imm. 2 allaaserisat immikkuualuttunik imaqarpallaartut aamma kommunimit iliuuserineqarsinnaasut annikippallaalernerannut killiliisut. Kommunip najugaqatigiiffiutaanni aamma najugaqarfinni illersukkani sullitat assigiinngitsorujussuupput assigiinngitsunik pisariaqartitsisut kinguaassiorneq atoqatigiinnerlu eqqarsaatigalugit taamatullu kinguaassiuutitigut atornerluinermik pinaveersaartitsineq eqqarsaatigalugu. Taamaattumik Kommuni siunnersuuteqarpoq, imarisaat inatsimmut aqqutissiuussinertut ilineqassasut.

§ 53, imm. 2 siunnersuutigineqarpoq, "imaqassaaq" allanngortinnejassasoq "periaaseqartoqassasoq".

§ 53, imm. 2, "nr 85)" allanngortinnejassaaq "8)".

Siunnersuutigineqarpoq, § 53, imm. 2 nr. 9 oqaaseqatigiit nutaamik

oqaasertaliunneqassasut, oqaaseqatigiit paatsoorneqarsinnaagamik. Uagut oqaasertaliussat ima paasivagut: "inuk sulisunit aamma suliamik ingerlatsisunit allanit tapersorsorneqarnera, kinguaassiuutitigut atornerlunneqarsimasoq".

*Inuup innarluutillit atornerlunneqartarneranik ilisimasamik imaluunniit pasitsaassaqarnermik passussineq*  
Kommuneqarfik Sermersooq siunnersuuteqarpoq, § 54 oqaaseqaatinut nuunneqassasoq.

Kommunimit tikkuarneqarpoq, kinguaassiuutitigut atornerluisoqarneranik pasitsaassaqarnermi ingerlatseriaat oqaloqatiginninnermik aamma aqutsisunit nalileeqateqarnikkut aallartittartoq, iliuuseqarneq aamma paasiniaanermik ingerlatsilertigani soorlu § 54 nr. 1 aamma 2-misut. Sulisut minnerpaannguamilluunniit pasitsaassaqarsimatillutik nassuaatissanik ujaasillutik aallartippata, pisup pisariaqanngitsumik sakkortusarneqarsinnaaneranut aarlerinartoqarpoq. Paarlattuanik aqutsisunut oqaloqatigiissutigineqartariaqarpoq siullertut pisup qanoq ittuunera nalilersinnaajumallugu aamma immaqa ilisimasassanik, aqqutissiuunneqarnermik aamma siunnersorneqarnermik suliamik ingerlatsisunit pissarsiniarsinnaajumalluni, immaqa Pissassarfimmit, suliap passunneqarnissaanut.



## Kapitali 8: Suliassat nalinginnaasut suliarineqartarnerat

### *Ingerlaavartumik malinnaaneq*

Kommuneqarfik Sermersuumit siunnersuutigineqarpoq § 56 inummut tunngasumik nakkutiliinerup ilaattut ilanngutsinnejassasoq, inummut tunngasumik nakkutiliineq tapersersuinerup ingerlaavartumik malinnaaffigineqarneranut qulakkeerinnejassammat.

### *Iliusissatut pilersaarut*

Kommunimit siunnersuutigineqarpoq, "Kommunalbestyrelsit" § 58-imi allanngortinneqassasoq imaalillugu "Kommunalbestyrelsi".

Kommunimit § 58, imm. 3, ima isumaqarfigineqarpoq, iliussissatut pilersaarut neqeroorummur paasissutissatut nipeqarpallaalermat aamma innuttaasup nammineq kissaatai inuunerminilu anguniagai pillugit ukkassineq amigaataammat. Iliussissatut neqeroorutip immini siunertaa tassaanngilaq neqeroorut/tapersorsorneqarneq, taanna ikiutaannaavoq innuttaasup kissaataanik aamma pisariaqartitaanik suliamut ingerlatsilluni tunaartaqarnermut. Kommuni siunnersuuteqarpoq, § 58, imm. 3-mi immikkoortumik 7-mik ilaneqassasoq "Innuttaasup nammineq iliussissatut pilersaarummut oqaaseqaatai". Aallaqqamulli innuttaasumik suleqatigiinnermik aallartitsiniarluni, pingaaruteqarpoq innuttaasoq siunissamut nammineq kissaatiminik eqqarsaatiminillu ilanngussisimassasoq.

Kommunimit kissaatigineqarpoq iliussissatut pilersaarummi ersecqqissaasoqassasoq, aporfiiit suut piusinnaanerat pillugu iliussissatut pilersaarummi anguniagaq siunnerfigalugu sulinissamut. Assersuutigalugu tassaasinnaapput ilinniagaqarnermut aamma sulifeqarnemut tungaatigut aporfiiit, kommunip oqaloqatigiissutigisinnaanngisai.

### *Ineriartornermut pilersaarut*

Kommuneqarfik Sermersuumit siunnersuutigineqarpoq § 59-imi, ulloq unnuarlu neqeroorutit kisiisa pinnagit aammali najugaqatigiiffit aamma najugaqarfiit illersukkat ineriartornermut pilersaarutinik iliussissatut pilersaarummi aamma killifimmik nalunaarsiamik aallaaveqarluni suliaqartarnissaannut, taakkua uppermarsaataammata, innuttaasumik suleqateqarnermi imminnut tapertariittussaasut, aamma najugaqarfittut neqeroorutini tamani naapertuuttut.

Kommunimit siunnersuutigineqarpoq, pilersuisussaatitaanermut tunngavik § 59, imm. 2-mi nalunaarsukkani allassimasoq. Taanna aamma iliussissatut pilersaarummi ilanngunnejarsinnaavoq.

Kommunimit § 59-imut ilassuteqartoqarnissaa siunnersuutigineqarpoq atuartitaanermut, ilinniartitaanermut aamma suliffissaqartitsinermut neqeroorutit § 59, imm. 2-mi innuttaasup ukiui aamma piginnaassusiata qaffassisusia eqqarsaatigineqartassasut.

Kommunimit siunnersuutigineqarpoq, § 59, imm. 2 nr. 2, "perorsaanermi aamma peqqissutsimut suliassaqarfimmi periaatsit atorneqartut" allanngortinneqassasoq "amma isumassuineq" atorunnaarlugu. Peqqissutsimut suliassaqarfimmi periaatsit isumassuinermut, diaetistinik, nakorsaatinik aaqqissuussinermut, atornerluinermik katsorsaanermut il.il. periarfissanik ammaassissaq.

*Killiffik pillugu nalunaarusiaq*

§ 60 tulliuttut marluk ataatsimi allassimasariaqanngillat "Ulloq unnuarlu neqeroorut aamma najugaqarfittut neqeroorut", § 5-imi nassuaatit naapertorlugit allassimasariaqarpoq "Najugaqarfittut neqeroorut".

§ 60, imm. 2, nr. 2-mi allassimasuni akunneq amigaataavoq.

Oqaaseqatigiit § 60, imm. 3-mi "inuup peqqissutsikkut atugai imaluunniit inooqatigiinnermi atugai" paatsoorneqarsinnaapput, erseqqinngimmat inooqatigiinnermi atugai qanoq paasisariaqarnersoq. Najugaqarfittut neqeroorutit innuttaasup inooqatigiinnermi attaveqarfiisut akuliunneqassanngillat. Taamaattumik siunnersuutigaarput "inooqatigiinnermi atugassarititaasut" allanngortinneqassasut imaalillugit "pissutsit pingaaruteqartut".

Kommunimit oqaaseqatigiit isumaat paasineqarsinnaanngilaq "killifimmik nalunaarusiat ingerlaavartumik allaaserineqarnerannik suliaqartoqassaaq" "§ 60, imm. 4. Killifimmik nalunaarusiaq ukiumoortumik ataasiarluni inunnut 18-inik ukiulinngut utoqqaanerusunulluunniit sammisoq innersuussutigineqarnersoq, imaluunniit § 60, imm. 2 naapertorlugu, imaluunniit killifimmik nalunaarusiat allaaserisat allat, ukiup ingerlanerani suliarineqartussat allat pineqarpal? Kommunimit paarlattuanik oqaaseqatigiit ima imaqartussat siunnersuutigineqarput "ukiup affakkuutaartumik imaluunniit ukiumoortumik killifimmik nalunaarusiamik allaaserinninnermik suliaqartoqassaaq, imm. 2 naapertorlugu, taanna imaaassaaq"

Kapitali 9: Nalunaarutiginninneq

*Nalunaaruteqarnermi kommunip iliuuseqarnissamut pisussaffia*  
Kommuneqarfik Sermersuumit § 65, imm. 1 aamma imm. 2-mi piffissaliuussat paasiuminaatsinnejarpuit aamma taakkua tunnavigalugit

sullissinermik ingerlatsinissaq ajornakusoortinneqarpoq. Kommunimit ima paasineqarpoq, ullut suliffiusut 5 qaangiutsinnagit aalajangiisoqassasoq, nalunaaqquttap akunnerisa 24-t iluanni paasiniaaqqissaarnermik aallartitsisoqarnissaanik aalajangiisoqarsinnaanersoq, nalunaarutiginninnerup kingorna kingusinnerpaamik sapaatip-akunneri 2 qaangiutsinnagit aallartinneqartussamik. Kommunimit kissaatigineqarpoq sullissinermik piffissaliussat erseqqissakkat, ajornanngippat tulliuttut aamma eqqarsaatigineqarsinnaapput:

- inatsimmi piffissaliussat paragrafimi ataatsimi katarsorneqarsinnaapput innersuussutinik ilallugit
- § 13, imm. 4-mut innersuussisoqassasoq pinasuartumik tapersersuisoqarnissaanut pisiaqartitsineq pillugu, piffissaliussaq nalunaaquttap-akunnerinik 48-nik sivisussuseqarluni
- § 65, paragrafinut arlalinnut agguataarneqassasoq, taamaalilluni erseqqissilluni, suna kingumut innersuussutigineqarnersoq

Kommuneqarfik Sermersuumit malugineqarpoq, § 65, imm. 2 aalajangiisuusumik isumaqalersinnaasoq, sullissineq alla pingaannginnerusunngussasoq paasiniaaqqissaarnermik aallartitsinissaq pissutigalugu. Pingaaruteqarpoq erseqqissaatigissallugu, suliamut tunngasumik tamakkiisumik ilisimatitsineq tunngaviliisuussammat, suliaq qanoq pingaarnersiorneqassanersoq.

Ilitsersuutaalerumaartumi allassimasinnaavoq, pissutsit suut nalunaarutiginninnermik aallartitsinermut tunngavigineqassanersut.

Kapitali 10: Tapersiinermut periarfissat aamma Kapitali 11: Qanigisaasumik innarluutilimmik paarsineq

*Nammieq angerlarsimaffigisami isumassuinertut najugaqarnermi tapersersuisoqarneq aamma qanigisaasumik innarluutilimmik paarsineq*  
Kommuneqarfik Sermersuumit, § 67 aamma 11 (§101 aamma § 102)  
"qanigisaasumik innarluutilimmik paarsineq" immikkoortuni arlalinni imminnut assigiittutut isumaqarfigineqarput. Kommunimit kapitali 11 suliffeqarfimmit sulinngiffeqarallarnertut aaqqissuussatut isigineqarpoq, § 67 aalajangersimasumik aaqqiissutaasinnaasoq. Kommune siunnersuuteqarpoq, paragraffit ima inissinneqassasut, inatsimmi imminnut talliliinertut isikkoqaqqullugit aamma inatsisip atuaruminarsarneranut iluaqutaasinnaaqquillugu. Taassuma saniatigut siunnersuutigineqarpoq, tapersersinerit assigiinngitsut marluk assigiinngissutaat erseqqissarneqassasoq, qaqgukkut aappaata aappaminut sanilliullugu atorneqarnissaa pillugu.

§ 67, imm. 3 aamma § 101, imm. 3 taaneqarpoq, innuttaasup

siusinnerusukkut ilanngaateqanngitsumik akissarsiai tunngavigalugit akissarsitisinnejartartoq. Kommunimit tamanna ernumassutigineqarpoq, isumassuinermik suliallit assigiimmik akissarsiaqartariaqarnerat pissutigalugu. Siunnersutigineqarpoq, akissarsisitsinermi minnerpaaffissamik qaffasinnerpaaffissamillu inissiisoqaqquallugu. Ullumikkut akissarsisitsinermut aningaasat amerlassusissaat aalajangersagaavoq, akissarsiat minnerpaaffiat 103,47 kr.-uvoq qaffasinnerpaaffissarlu nalunaaqquttap akunneranut 166 k.-ulluni.

Kommunimit malugineqarpoq, § 67, imm. 4-mi atorfinititsinermut atasumik piumasaqaammik inissiisoqarsimasoq pineqaatissinneqarsimannginnermik uppernarsaat, meeqqanik innarliismannginnermik uppernarsaat aamma pinerluuteqarsimanermi pineqaatissinneqarneq pillugit ukiut 10 kingulliit iluannut tunngasumik. Kommunimit piumasaqaatitut pitsaasutut isigineqarput, aamma malugineqarpoq, ulloq unnuarlu neqeroorutini, najugaqatigiiffinni aamma najugaqatigiiffinnut illersugaasuni sulisunut piumasaqaatinik assingusunik inissiisoqarsimanngitsoq.

§ 68, imm. 1, nr. 1, oqaaseq "angajoqqaatut akisussaatitaasoq" allanngortinneqassasoq ima "angajoqqaatut akisussaatitaasup".

§ 101, imm. 1, nr. 8, allassimavoq "Atorfekarneq atorfekarnerup piffissaliussaata iluani pissutsinit utoqqatsissutissaqanngitsunit unitsinnejarpat, atorfekartumut akissarsiat kommunimit akilerneqassapput qaammammi tassani atorfekarnerup unitsinnejarneranit qaammat ataaseq qaangiunnerani". Kommunimit erseqqissaatigineqarpoq, atorfillit pillugit inatsimmut assortuuttuutissasoq, atorfekarneq qaammatinit 6-init sivisunerusimappat. Kommunimit eqqumiigineqarpoq, atorfinititsinermi inatsisit nalinginnaasut sooq malinnejannginnersut.

§ 102, imm. 1, allanngortinneqassasoq imaalillugu § 101, imm. 5 una peerlugu § 101, imm. 4.

Kommuneqarfik Sermersuumit, § 102, imm. 3-mi malugineqarpoq, piffissaq paarsiffiusoq qaammatit 12 tikillugit sivitsorneqarsinnaanera periarfissaasoq, piffissap katinnera ukiunit 10 sivisunerunngippat. Kommunimit tamanna sulisitsisumik eqqarsaatiginninnginnertut isumaqarfigineqarpoq, sulisup sulinngikkallarnissaanik akuersisimasumut, imaluunniit qanigisaasumut aaqqiissutissatut pitsaanerpaatut isigineqanngilaq. Kommuni siunnersuuteqarpoq, paarsineq sivisunerpaaffissalerneqartariaqartoq, assersuutigalugu qaammatit 6 - 12. Paarsinerup sivisussusiata sivitsorneqarnissaa pisariaqartinneqarpat, § 67 naapertorlugu kommune nalilersueqqissaaq. Taamaattumik kommune

siunnersuuteqarpoq, § 102 peerneqassasoq, taamaalilluni sivitsuinissamut periarfissaq tassaalissaaq § 67 aallaavigalugu nalilersueqqinneq.

*Inigisap aaqqissuunneqarnera*

Kommuneqarfik Sermersuumit tikkuarneqarpoq, oqariartaaseq "inigisamik allanngortiterinerit" suliamik ingerlatsinermi atorneqassasoq "inigisamik aaqqissuussineq" atornagu, akuttunngitsumik inigisami allanngortiterinerit pisariaqartut suliarineqartussaasarmata innuttaasoq innarluutilik tapersorsorsinnaajumallugu, aamma pequtit inissisimaffiisa nikisitiinnarnerat pineqanngimmat.

§ 69, imm. 1, nr. 1 pillugu kommune uparuaavoq, oqaaseqatigiit "pisariaqarpoq" aamma "naleqqunneruvoq" isumaqatigiinnginnerat pissutigalugu allanngortinnejarsinnaasut.

§ 69, imm. 1, nr. 2 pillugu kommunimit siunnersuutigineqarpoq, oqaaseqatigiinni "annertunerusumik" ilanngunneqassasoq, inuk nammineq angerlarsimaffimmini ikiorneqarnani tapersorsorneqarnanilu imminut isumagisinnaassagunananngimmat.

Kommuneqarfik Sermersuumit siunnersuutigineqarpoq, § 69-imut oqaaseqaatini ilanngunneqassasoq, innuttaasup nammineq angerlarsimaffiani inigisamik allanngortiterinermi illup nalingata qaffasinnerulererannik kinguneqartumik suliaqartoqassanngitsoq.

*Iluaqusersuutit aamma qamutit motorinik ingerlatillit*

Kommuneqarfik Sermersuumit § 70 aamma § 73-imut erseqqissaatigineqarpoq, iluaqusersuutinik aamma qamutinik motorinik ingerlatilinnut tunniussinermi suliamik ingerlatsisut tamakkiisumik naliliinerat tunngavigneqartartoq. Kommunimit siunnersuutigineqarpoq, suliamut atasumik misissueqqissaarneq aamma tamakkiisumik naliliineq iluaqusersuutinik aamma qamutinik motorinik ingerlatilinnik akuersissuteqartarnermut tunngaviusoq, paragraffini iluaqutaasumik erseqqissarneqarsinnaasoq.

Kommuneqarfik Sermersuumit siunnersuutigineqarpoq, allaganngorlugu ilanngunneqassasoq, innuttaasup sapinngisai naapertorlugit iluarsaassinermut imaluunniit iluaqusersummik imaluunniit qamutit motorinik ingerlatilimmik nutaamik pisiniarnermi aningaasaliissuteqarnermut peqataassasoq sakkortuumik mianersuaalliorsimappat, paarsinerlussimappat imaluunniit piaaraluni ajoqusiisimappat.

Kommuneqarfik Sermersuumit kissaatigineqarpoq, atugarissaarnermi teknologiimik toqqisisimanermik pilersitsisinnaasumik atugaqarsinnaanermut periarfissanik pitsaanerusunik inatsimmut ilangussisoqassasoq, innuttaasup toqqisisimanarnerusunik atugassaqartitaanissaanut iluaqutaasinnaasunik.

§ 73-imut oqaaseqaatini kommunimit kissaatigineqarpoq tulliuttut sukumiinerusumik allaaserineqarnissaat:

- Qamutinik motorilinnik inunnut illoqarfinni najugalinnut pissarsineq, piffissap ilaannaani aamma nalunaaquttap akunnerisa ilaannaanni taxaqartartuni, erseqqinngimmat, tamanna qamutinik motorilinnik aningaasaliissuteqannginnissamut naammassanersoq.
- Sukumiinerusumik nassuiaaneq qaqugukkut illorsorneqarsinnaanersoq/illorsorneqarsinnaannginnersoq innuttaasumut qamutinik motorilinnik atugaqarneq, ilangullugu qamutit motorillit peerneqarsinnaanersut, illorsorneqarsinnaasutut nalilerneqarsinnaajunnaarpal

#### *Ikorfartorti*

Kommuneqarfik Sermersuumit malugineqarpoq, ilaatigut ulluunerani neqeroorutit aamma atuarfik inatsisissatut siunnersuummi ilaangitsut. Ikorfartorteqarneq tassaavoq neqeroorut, inunnut innarluutilinnut tamanut atuuttuutinnejartussaasoq, neqeroorummut peqataanissaminut pisariaqartitsisumut. Kommunimit tassunga atasumik malugineqarpoq, "utoqqaat illuat" § 75-imut ilanngunneqarsimasoq aamma eqqumiigineqarpoq atuarfiit, ulluunerani neqeroorutit aamma sunngiffimmi neqeroorutit ilanngunneqarsimannginnerat, meeqqat inuusuttullu eqimattat inatsimmi ilanngunneqarsimanerat tunngavigalugu.

§ 75-imut kommuni siunnersuuteqarpoq, oqaaseqatigiit "isumaginninnermi perorsaasumit tapersorsorneqarnissamik pisariaqartitsineqartoq nammineq angerlarsimaffimmi, najugaqatigiiffimmi, najugaqarfimmi illersukkami imaluunni utoqqaat illuanni najugaqarsinnaaqquillugu" allanngortinneqassasoq "isumaginninnermi perorsaasumit tapersorsorneqarnissamik pisariaqartitsineqartoq nammineq angerlarsimaffimmi, ulluunerani neqeroorummi, atuarfimmi, sunngiffimmi neqeroorummi, najugaqatigiiffimmi aamma immaqa tapersorsorneqarnissamik pisariaqartitsineq najugaqarfimmi illersukkami aamma utoqqaat illuanni isumagineqarsinnaanngippat".

Kommunimit malugineqarpoq, allaaserisap nassuiaataa naapertuitissasoq, imm. imm. 7-imi, tassani allassimassalluni, ikorfartorti inuk innarluutilik, tapersorsorneqarnermik pissarsisartoq pillugu killifimmik

nalunaarusiamik suliaqassasoq, tapersersuinermut malitseqartitsinermut atasumik. Kommunip Nuummi inersimasunut innarluutilinnut ikorfartuisoqatigiivi killifimmik nalunaarusianik suliaqartarput taakkualu aallaavigalugit sulianik ingerlatsisarlutik.

*Eqimattat tunngavigalugit ikiunnermik tapersersuinermillu neqeroorut kiisalu inummut pifissami killiligaasumi isumaginninnermi perorsaasumit ikiorneqarneq tapersersorneqarnerlu.*

Kommuneqarfik Sermersuumit kissaatigineqarpoq, § 76 aamma § 77, § 75-im ikorfartuisut sioqquillugit inissinneqassasut. Taamaaliornikkut atuarfiit aamma ulluunerani neqeroorutit iluaqutaasumik paragraffinut imalluunniit oqaaseqaatinut ilanngunneqarsinnaapput aamma erseqqissisinneqarlutik.

Kommunimit tassunga siunnersuutigineqarpoq, § 76 kommuninut suliassatut suliarineqartussatut aalajangerneqassasoq suliassatut suliarineqarsinnaasutut atuukkunnaarluni. Tassunga atasumik kommunimit tikkuarneqarpoq, neqeroorutit ullumikkut kommunip neqeroorutaanit siammasinnerulersinneqarnerat kommunit nukissaannut aningaasaliissutaannullu qaffanneqarnissaannut pisariaqartitsinermik aamma nassataqassasoq. §§ 76 - 77-mi sullinniakkat, siamarneqarput inunnut piginnaasaminnik annaasaqalerat luuttiinnarsinnaanerannik aarlerinartorsiortunik ilallugit, taakkua tassaapput sullinniakkat kikkuusinnaasulluunniit taamaattumik immikkoortiterlugit nassuiarneqarsinnaanngillat, taakkununnga aningaasartuutit naatsorsuutigineqarsinnaasut aalajangersarnissaat ajornakusoorpoq. Siunnersuutigineqarpoq, sullinniakkat killilerneqassasut.

§ 77-mi kommunimit siunnersuutigineqarpoq, killiliisoqassasoq taamaalilluni neqeroorut qaammatit aqqaneq-marluk iluanni marloriarluni tunniunneqarsinnaanngorluni.

#### *Pikkorissaanerit siunnersuinerillu*

Kommunimit kissaatigineqarpoq, § 78, imm. 1-im oqaaseqatigiinni "imaluunniit eqimattat tunngavigalugit ikiorsiineq aamma tapersersuineq, § 76 innersuussutigalugu" ilanngunneqassasoq "inuit innarluutillit pikkorissarnernik aamma atuartitsinermik, eqimattakkutaanik ikiunnermik aamma tapersersuinermik neqeroortoqassasoq, § 76 naapertorlugu aamma uunga assingusut...".

*Suliffissaqartitsinermut, sammisassaqartitsinermut peqateqarnissamullu neqeroorutit*

§ 80 allassimavoq " inummut 18-inik ukiulimmut imaluunniit utoqqaanerusumut innarluutilimmut suliffimmik neqeroortoqassaaq". Kommuni isumaqanngilaq, ukiussatut killiliussaq iluaqutitaqartoq,

inuuusuttut eqimattat atuartitaanermik aaqqissuussami 16-inik ukioqarlutik naammassisut pineqarmata aamma 18-inik ukioqalernissamik tungaanut aaqqissuussamit katataasinnaanerat aarlerinaateqarsinnaammat. Taakkua saniatigut kommunimit tikkuarumaneqarpoq, inersimasut innarluutillit tamarmik suliffimmik ingerlatsisinnaanngitsut. Kommunimit taamaammat siunnersuutigineqarpoq, ukiussatut killiliussaq peerneqassasoq paarlattuanik oqaaseqatigiinnik allassimasunik ilanngussisoqassasoq, suliffeqarnermut neqeroorut suliamik ilinniarsimaneq naapertorlugu naliliineq aallaavigalugu, innuttaasup ukiui aamma piginnaasaqassusia eqqarsaatigalugit.

§ 81 pillugu erseqqissaaneq kommunimit kissaatigineqarpoq, paragraffip nassataanik, sammisaqartitsinermik aamma peqatigiinnissamut neqeroorutinik illoqarfinni nunaqarfinnilu tamani pilersitsisoqassanersoq kiisalu, sammisassaqartitsiviit aamma peqatigiinnermik neqeroorutit meeqqanut atuartunut piginnaanikillisimasunut sunngiffimmi aaqqissuussat ilanngunneqarnersut.

Kommunimit isumaqarfigineqarpoq, § 82 assigiimmik piginnittussaanermut aalajangiussamut assortuttoq aamma isumaqarpoq, inuit innarluutillit suliffeqarnissamut innersuunneqarnikut allanut suliffeqartunut assingusumik atugassaqartitaallutik pineqassasut, aamma taamaattumik kommunimit angallanneqarnermik neqeroorfigineqassasut, taamaattoq § 83 tunngavigalugu periarfissaqartut. Tassunga atasumik § 82-imik kommunimit eqquumiigineqarpoq, sammisaqarnermik aamma peqateqarnermik neqeroorut suliffeqarnermut atasumik taaneqarsimannnginera.

Kommunimit siunnersuutigineqarpoq, § 83, imm. 3 ilanngunneqassasoq, Naalakkersuisut ingerlatsisuut akigititamik aalajangersimasumik akiliuteqassasoq, suliffeqarneq imaluunniit sammisaq sumiiffimmi kommunimit ingerlanneqartumi suliarineqassasoq pillugu isumaqatigiissuteqartoqassappat. Taanna § 80, imm. 3 aamma § 81, imm. 3-mi oqaaseqatigiinnut assingusunut naapertuuppoq.

#### *Ataatsimoortunik angallassineq*

Kommunimit kissaatigineqarpoq § 84-ip erseqqissarneqarnera, inunnut piginnaanikillisimasunut tunngassuteqarmat, tamanut angallassissutinik atugaqarnissap ajornakusoortuunera pissutigalugu.

#### *Oqilisaassineq*

Kommuneqarfik Sermersuumit tikkuarneqarpoq, § 86 oqaaseqatigiit paatsoorneqarsinnaasut, taamaalluni angajoqqaat aamma qanigisaasut allat oqilisaanneqararlutik najugaqartinneqassasut. Taamaattumik

siunnersuutigineqarpoq "oqilisaanneqarluni najugaqartinneqarneq"  
taarserneqassasoq "oqilisaassineq".

§ 86, imm. 2, nr. 1 pillugu kommunit kissaatigineqarpoq, inatsimmut oqaaseqaatini imaluunniit ilitsersuummi nassuaat erseqqissoq ilangunneqassasoq, isumassuisutut suliassamut malunnaatilimmik sulineruneq qanoq paasineqassanersoq pillugu.

§ 87-imi kommunimit eqqumiigineqarpoq, imm. 2-mi sooq akissaatersuutinik akuersissuteqartoqassanersoq kiisalu imm. 3 aamma 4-mi pilersuinermik akliliuteqartoqassanersoq. Kommunimit siunnersuutigineqarpoq, tassunga atuutsinneqanngitsumik ilangussisoqassasoq, kommuni nammineq oqilisaassinerterik neqeroorummik ingerlatsigaangat atuuttussamik.

Kommunimit malugineqarpoq, maannamut innarluutilinnut inatsimmi atuuttumi § 41, imm. 3, oqilisaassinerterik tunngasumi ulloq unnuarlu neqeroorummi najugaqarneq imaluunniit kommunip meeqqat angajoqqaarsiaqarnerannik aaqqissuussisinnaanerat § 87-imi peerneqarsimasoq. Kommunimit tassunga tunngavilersuutaasoq eqqumiigineqarpoq malugalugulu, ulloq unnuarlu neqeroorut § 87. imm. 4-imi ilangunneqarsimasoq. Kommunimit ulloq unnuarlu neqeroorummi oqilisaassisoqarneranut periarfissat qulaajarneqarnissaat kissaatigineqarpoq.

*Suliniuteqareernermermi malinnaaffiginninneq*

Kommuneqarfik Sermersuumit malugineqarpoq, §§ 89 - 91 suliniuteqareernermermi malinnaaffiginninneq tassaasoq inuit innarluutillit pillugit inatsisip ullumikkut atorneqartup annertusinera aamma taamaattumik kommuninut nukissanik aningaasaliissutinillu amerlanermik pisariaqartitsinermik qaffaassasoq.

Kapitali 12: Inuit innarluutillit ulloq unnuarlu neqeroorutini matoqqasumi inissinneqarneri

Kommuneqarfik Sermersuumit takuneqarsinnaanngilaq, kommuni imaluunniit kommunit allat qanoq ilillutik tigummigallagaqarnerterik assingusumik inissamik pissarsisinnaanerterik suliassamik kivitsisinnaassanerlutik § 103, imm. 2 aamma imm. 3-mut tunngatillugu. Kommunit pissaanermik atuinissaminut killilimmik pisinnaatitaaffeqarput, aamma siunnersuut kommunip pissaanermik atuisinnaanerata periarfissaasa iluanniippoq. Tassunga atasumik qaqugukkulluunniit isumannaallisaaneq eqqarsaatigalugu kommunimut sulisunut illorsorneqarsinnaanngilaq. Kommuneqarfik Sermersuumit

erseqqissaatigineqarpoq, suliassaq politiini imaluunniit isumaginninnermut aqutsisoqarfik inissisimasussaavoq, taakkua ulloq unnuarlu neqeroorutinik matoqqasunik immikkut ilisimasaqarput aamma misilittagaqaqarput.

Kommunimit eqqumiigineqarpoq, § 104 paragrafitut immikkoortuummat, taanna § 103-mut ilanngutsinneqassasoq siunnersuutigineqarpoq.

#### Kapitali 13: Tikeraarluni angalanerit

Kommuneqarfik Sermersuumit § 105-imi malugineqarpoq, inuit innarluutillit maanna ukiumut ataasiarlutik tikeraarlutik angalasinnaanermut pisinnaatitaaffeqalernerat. Kommunit aningaasartuutaannik qaffatsitsissaaq, pingaartumik kommunimi innuttaasunut Kalaallit Nunaata avataani najugaqarfittut neqeroorutini najugaqartunut. Tassunga atasumik malugineqarpoq, Kommuneqarfik Sermersumi innuttaasut Danmark inissinneqarsimasut 60%-ii ukiut qulit sinnerlugit inissinneqarsimasuusut.

Kommuneqarfik Sermersuumit ernummatigineqarpoq, pineqaatissinneqarsimasut tikeraarlutik angalanerisa § 105-imi eqquiteqqinnejnarnera. Naalakkersuisoqarfimmilli ulloq maajip 15-ianni "soraarfiup kingorna ataatsimiinnermi" ilisimatitsissutigineqarpoq, taanna kukkunerusoq. Kommunimit inatsisisatut siunnersuummi taassuma allanngortinneqarnissaa qilanaarineqarpoq. Kommunip tassunga atasumik siunnersuutigaa, eqqartuunneqarneq tunngavigalugu inissinneqarsimasut ilaqtuttaminnit tikerarneqarsinnaanerat § 105, imm. 2-mi periarfissatut ilanngunneqassasoq.

Kommunimit malugineqarpoq, § 105, imm. 1-imut oqaaseqaatinut qanigisaasup nassuiarnejnarnera isumaginninnermut inatsimmut allamut naleqqiullugu siammasinnerusoq. Kommunimit kissaatigineqarpoq innuttaasut piginnaanikillismasut naligiissumik pineqassasut, tamassuma qaqqugukkut qanigisatut nalinernejqarsinnaanermut aamma atuuttariaqarpoq.

§ 105, imm. 4-mi qanigisaasut amerlassusissaannut killiliussaq, § 106, imm. 5-imi aamma atuuttariaqarpoq.

Kommuneqarfik Sermersuumit § 108 aamma § 109-mut tikkuarnejqarpoq, innuttaasut amerlanerit piginnaanikillismasut qanigisaasup napparsimaneranut aamma ilineqarneranut atasumik tikeraarlutik angalasinnaanermut piginnaatitaaffeqassasut siusinaartumik pensionisiaqarnermut aamma utoqqalinersiaqarnermut inatsisit kiisalu pisortanit ikiorsiissutit pillugu inatsisit aqqutigalugit. Kommunimit

kissaatigineqarpoq pingaarnersiuisoqassasoq, qaqugukkut inatsisip sorliup atuutsinnejalerneranut tunngasumik, inuk ataaseq inatsisit arlallit ataanni pisinnaatitaaffeqassagaluarpat.

#### Kapitali 14: Nakkutilliineq

Kommuneqarfik Sermersuumit malugineqarpoq, § 111 inummut tunngasumik sakkortusisamik nakkutilliineq ilanngunneqarsimasoq. Kommunimit erseqqissaasoqarnissaa kissaatigineqarpoq, qanoq iliorluni pissutsit aaqqissuunneqassanersut inummut tunngasumik sakkortusisamik nakkutilliinermi aaqqissuussisoqassatillugu, tassunga ilanngullugu najugaqarfittut neqeroorutip akisussaaffia, aamma qaqugukkut nakkutilliinermik nutaamik ingerlatsisoqassanersoq pillugu. Inunnut innarluutilinnut ulloq unnuarlu neqeroorutiniitnut, kommuni inummut tunngasumik sakkortusisamik nakkutilliinermik amerlasuunik ingerlatsisinaavoq, najugaqartunut pissutsinut nalinginnaasunut unammilligassaqaqtitsippat, najugaqartunut tamanut sunniuteqartunik. Taamaattumik kommuni siunnersuuteqarpoq, kommunit Naalakkersuisunut/qitiusumik nakkutiliiffeqarfimmut ilisimatitsisassasoq inummut tunngasumik sakkortusisamik nakkutilliinermik ingerlatsisoqarnerata kingorna, kingorna nalilerneqassaaq ulloq unnuarlu neqeroorummi ingerlatsinermut tunngasumik nakkutiliisoqassanersoq.

Kommunimit § 113, imm. 3-mi malugineqarpoq, nakkutilliinermik immikkoortortamit ulloq unnuarlu neqeroorummik nakkutilliinerup akulikissusia nammineq toqqarneqartoq. Kommuni ukiumut ataasiarluni ingerlatsinermut tunngasumik nakkutilliinermik ingerlatsisussaavoq, Isumaginnittoqarfimmik suliassaqaqfimmik nakkutiliisarneq pillugu Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 49, 31. august 2021-meersoq naapertorlugu. Kissaatigineqarpoq, ulloq unnuarlu neqeroorutinik ingerlatsinermik Naalakkersuisut nakkutiliinerannut piffissakkutaat assingusut aalajangersarneqaqqullugit.

#### Kapitali 15: Inunnut innarluutilinnut siunnersuisoqatigiit, inunnut innarluutilinnut politikki aamma pitsaassusissanut malitassat

Kommuneqarfik Sermersuumit § 118, imm. 4 tikkuarneqarpoq, innarluutilinnut siunnersuisoqatigiit Kommunalbestyrelsimit kiisalu kommunimi sulisunik sinniisoqartinneqarlutik katitigaasarnerat ajornartorsiutitaqartoq, kommunimi ilaasortat namminneq inuttut isummaminik saqqummiussisinnaanerannut atasumik, kommunip innarluutilinnut suliassaqaqfimmik suliniutai pillugit siunnersuisoqatigiinnut tunngasumik akisussaasutinnejarsinnaanerat aamma siunnersuisoqatigiit aqqutigalugit isummiussanik ingerlatseqqittussaanerat pissutigalugu.

Paarlattuanik kommunimit siunnersuutigineqarpoq, kommunimi sulisut pisariaqartillugu peqataasassasut tassanilu ilisimasanik/paassisutissanik ilangussillutik suliassaqarfinnut innarluutilinnut siunnersuisoqatigiinnit paasisaqarfisisassatut kissaatigineqartunit, aamma immaqa kommunimi sulisut aggersitatut issiaqataasinnaapput.

§ 119-imut tunngatillugu kommunimit tikkuarneqarpoq, innarluutilinnut politikkip ukiut sisamat qaangiukkaangata nutarterneqartarnera akulikippallaartoq.

§ 120, imm. 1 allassimavoq "kapitali 9", allassimasussaavoq "kapitali 10".

§ 120 imm. 3-mi kommunimit siunnersuutigineqarpoq, oqaaseqatigiit "immikkoortillugit aamma inuit innarluutillit pillugit politikkip ilaattut" allanngortinneqassasoq "immikkoortillugit aamma inuit innarluutillit pillugit politikkimut atasumik". Suliassat allattorsimaffiat aamma inuit innarluutillit pillugit politikkip aaqqissuunneqarnissaasa assigiinngitsunik akuttussuseqarnerat pissutigalugu paasinanngilaq, allakkiami ataatsimi ataatsimoortinnissaat kisianni suliassat allattorsimaffiat kommunip nittartagaani inuit innarluutillit pillugit politikkimut ilangussatut ivertinneqarsinnaavoq.

Kapitali 16: Aningaasalersuineq aamma akigititanik naleqqussaasarneq

*Akigititanik naleqqussaaneq*

Kommunimit eqqumiigineqarpoq, § 123 qulequttamut "ulloq unnuarlu neqeroorutini akigititanik naleqqussaaneq" ilaannginnera.

Kommunimit § 123, imm. 2-mut siunnersuutigineqarpoq, ukioq sioqqullugu ulloq novemberip 15-iat akigititat tamarmik tamanut saqqummiunneqartassasut, soorluttaaq ulloq unnuarlu akigititat § 124, imm. 5-imuit. Taamaaliornikkut kommuni periarfissinneqassaaq ukioq nutaaq aallartitsinnagu missingersuutinik naleqqussaanissaminut.

*Ulloq unnuarlu akigititanik naleqqussaaneq*

Kommuneqarfik Sermersooq akerliliissuteqarpoq, § 124, imm. 2 naapertorlugu kommunit siornatigut isumaqatigiinninniarnerne inaat atorunnaarsinneqarsimammat, taamaalliluni Naalakkersuisut namminneq ulloq unnuarlu akigititanik namminneerlutik inissiisinnaanngorput. Kommunimit siunnersuutigineqarpoq § 124, imm. 2-mi kommunit isumaqatigiinniarnerne illuatungiliuttuunissaat ilanguteeqqinneqaqqissasoq. Naammanngilaq, kommunit taamaallaat isumaqatigiinniarnerne peqataasinnaanerat, § 124 imm. 5 naapertorlugu

ukiup ingerlanerani allannguuteqartoqassagaluarpat.

Kommunimit § 124, imm. 3 nr. 2 qanoq paasineqassanersoq apeqqutigineqarpoq, najugaqartunut aningaasartuitinut atasumik, immikkut sulisunik pisariaqartitsisunut, taakkua akilerneqassammata najugaqartunut tamanut akigititap aalajangersakkap ilaatut.

Kommunimit malugineqarpoq § 124, imm. 3 nr. 6, akigititanut ilaasut "Kalaallit Nunaata iluani avataanilu nuannaariartarfiliarneq aamma angalanerit". Tamanna kommunip sullissineranik kiisalu innuttaasut nalinginnaasut amerlasoorpassuit aningaasatigut piginnaasaanik qaangiineruvoq, aamma kommunimit erseqqissaatigineqarpoq, akileraartartut akiligaannik Kalaallit Nunaata avataanut angalasinnaaneq periarfissaasariaqanngitsoq. Kommunimit siunnersuutigineqarpoq "nunagisamut qanittumi nuannaariartarfiliarneq aamma tammaarsimaarfiliarneq".

#### Kapitali 17: Naammagittaalliuteqarneq

Kommunimit siunnersuutigineqarpoq, "Kommunalbestyrelsit" § 58-imi allanngortinneqassasoq imaalillugu "Kommunalbestyelsi".

Kapitali 18: Aalajangersakkat allat aamma Kapitali 19 Atuutilerfia,- atorunnaarsinneqarnera, aamma ikaarsaarnermut aalajangersakkat

*Aalajangersakkat allat kiisalu atuutilerfiat, atorunnaarsinneqarnerat aamma ikaarsaarnermi aalajangersakkat*  
Kommuneqarfik Sermersuumit siunnersuutigineqarpoq, § 127-mi nutarterisarnermut piffissakkutaamik inissiinerit atuutsiinnassasut, ilangunneqarlunili, pilersaarusiaq ukiunut 10-nut atuuttussatut siunnerfeqassasoq piffissamut ungasissumut pilersaarusiorneq qulakkeersinnaajumallugu, ulloq unnuarlu neqeroorutit nutaat pilersinneqarnerinut piumasaqataasutut.

§ 127, imm. 2-mi normulersuineq allanngortinneqassasoq normut kingulliit marluk imaalillugit 3) aamma 4) ukunannga 2) aamma 3).

Kommuneqarfik Sermersuumit malugineqarpoq, § 128-mut oqaaseqaatini, allassimasoq, pisortat ataatsimoorussamik IT-mik aaqqissuussaat GetOrganizedimi tassaassasoq app. Taanna neqerooruteqartitsinermut malittarisassanut akerliuvoq. Kommune taamaattumik siunnersuutigineqarpoq, piiarneqassasoq, aamma Naalakkersuisut kommuninik suleqateqarlutik aaqqissuussamut piumasaqataasussanik inissiissasut, taakkualu neqerooruteqartitsinermik ingerlatsiffigineqarlutik.

Taakkua saniatigut kommunimit § 128-mi erseqqissaaneq kissaatigineqarpoq, pisortat ataatsimoorussamik IT-mik aaqqissuussaat sunut atorneqassanersoq, taakkununnga ilangullugu; sullissineq, naatsorsuineq, akiliuteqarneq, inissiinernut akiutissatut naatsorsukkat, aningaasaqarnermik malittarininnineq, isumaqatigiissutinik aqutsineq imaluunniit allat. Kommuneqarfik Sermersuumit naatsorsuutigineqarpoq IT-mik aaqqissuussamik nutaamik suliaqarnermi piumasaqaatinut erseqqissaanermik suliamut peqataatinneqarnissaq.

Kommuni isumaqarpoq, pisortat ataatsimoorussamik IT-mik aaqqissuussamik peqarnerat, taamaaliornikkut aaqqissuussaq assigiittoq pisortat suliffeqarfiutaanni atorneqarsinnaaqquullugu. Taamaattoq pingaaruteqarpoq, IT-mik aaqqissuussamik nutaamik suliamik ingerlatsineq pitsaanerpaamik ingerlassasoq, inatsit atuutsinneqaleqqunagu, aaqqissuussaq suli naammassineqanngitsoq, misilerarneqanngitsoq aamma sulisut suli ilinniartinneqanngitsut. Kommunimit ernummatigineqarpoq, pisortanit ikorsiissutit aamma suliffissarsiornermi ikorsiissutinut inatsimmut atasumik IT-mik aaqqissuussamik atulersitsinermi ingerlatsinertut ingerlatsinissaq unammillernartorsiornartigissasoq. Tassunga atasumik kommunimit erseqqissaatigineqarumavoq, § 135, imm. 4-mi piffissaliussaq piviusorsiortuunngitsoq, misilitakkat ersersimmassuk, IT-mik aaqqissuussamik ineriartortitsineq sulisunillu tassannga atugaqarnissaannik ilinniartitsineq ukioq 1 sinnerlugu sivisussuseqassasoq.

*Naatsorsueqqissaarneq*  
Kommuneqarfik Sermersooq, § 129-mut siunnersuuteqarpoq, naatsorsueqqissaarneq pisortat IT-mik aaqqissuussaq nutaaq aqqutigalugu ingerlanneqassasoq, paasissutissat arallit aaqqissuussani maanna atugaasumi nalunaarsorneqarneq ajornerat pissutigalugu. Taamaattumik paragrafi taanna § 128-mut assingusumik ullormik atulersinneqartariaqarpoq.

Kommunimit tikkuarneqarpoq, naatsorsueqqissaarnermi paasissutissat nalunaarutigineqartussaasut siusinnerusukkut inuit innarluutillit pillugit nalunaarummi nalunaarsuinernut assingusut. Kommunimit kissaatigineqarpoq suut nalunaarutigineqarnissaat sukumiinerusumik allaaserineqaaqqullugu. Iluaqutaassaaq, kisitseqqissaarneq immikkoortuni nassuiaruminaatsuni ataatsimoorussani ingerlanneqarpat, kommunit akimorlugit assersuussisinnaaneq oqinneruleqqullugu.

*Paasissutissiinissamut utertitsillunilu akiliinissamut pisussaaffik*  
§ 134, imm. 2 aamma imm. 3 pisariaqanngitsumik marloriaatitut  
saqqummersinneqarput, pingaartumik imm. 3 aalajangersakkanut  
oqaaseqaatinut tulluanngilaq.

*Inussiarnersumik inuullaqqusilluta*

**Ole Jakobsen**

*Kommunal direktør*

**Kommuneqarfik Sermersooq**

**[ojak@sermersooq.gl](mailto:ojak@sermersooq.gl)**

### **Ilanngussaq**

1. Tusarniaanermi akissut Inuit innarluutillit pillugit siunnersuisoqatigiit,  
**Kommuneqarfik Sermersooq**

2. Tusarniaanermi akissut Utoqqaat pillugit Siunnersuisooqatiit,  
**Kommuneqarfik Sermersooq**

# Innarluutillit pillugit siunnersuisooqatigiit

## Inuit innarluutillit pillugit inatsimmut inatsisissatut siunnersuummi allannguutaasunut oqaaseqaataat

Innarluutillit pillugit siunnersuisooqatigiit Inuit innarluutillit pillugit inatsimmut inatsisissatut siunnersuummi allannguutaasunut oqaaseqaataat ataani allassimapput. Oqaaseqaatinni oqaaseqaataasut siunnersuisooqatigiit tamarmiusut isumaqtigisaat, oqaaseqaataasullu ilaasortaasunit ataasiakkaanit oqaaseqaatigineqartut immikkoortinneqarput.

Innarluutillit pillugit siunnersuisooqatigiit pingaarcerutillugu maluginiarpaat, oqaaseqaatit ersarissuusinnaappata pitsaassagaluartoq, inatsisit allat attuumassuteqartut naapertuunnissaannut tunngasuni, soorlu assersuutigalugu atuarfeqarnermut inatsit, suli atualinngitsunut suliassaqarfik, meeqqat tapersorsorneqarnissaannut inatsit il.il. Innarluutillit pillugit siunnersuisooqatigiinnut pingaaruteqarpoq, ukioqatigiaani tamaginni inuk tamaat isigineqassasoq, ersarissumillu takusinnaallugu inatsisini allani inunnut piginnaasakillisimasunut aamma ikorsiisummik piniartoqarsinnaasoq.

Innarluutillit pillugit siunnersuisooqatigiit inassutigaat, inuit ilisimasallit, inatsisiliormerk ingerlataqartut, qitiusumik ajornanngitsumillu ataatsimoorfegarnissaannut kommunip pisussaaffeqarnera ersarissarneqarnissaa, taamaalillugu innuttaasunut piginnaasakillisimasunut ilaqutaasunullu tamakkiisumik isiginnilluni ikiorserneqarsinnaaniassammata.

Innarluutillit pillugit siunnersuisooqatigiit pitsaasumik oqaaseqaatigaat § 2-mi ineqarnermut akeqanngitsumik pisinnaatitaaneq nassuaatigineqartoq, taamaattorli oqaaseqatigiinni assinganni atuarneqarsinnaasoq tamanna taamaallaat ajornanngippat pisinnaasoq. Siunnersuisooqatigiit ernumassutigivaat, tamanna pissutaalluni pisinnaatitaaffivik eqqortinngikkaa.

Innarluutillit pillugit siunnersuisooqatigiit illersuisoqartarneq pillugu nassuaataasoq pingaartippaat.

Innarluutillit pillugit siunnersuisooqatigiit eqqumaffigeqquaat, § 7-mi piffissap suup iluani inissat pilersinneqassanersut ersarissarneqanngitsut.

Innarluutillit pillugit siunnersuisooqatigiit kissaatigivaat § 11 ersarissarneqassasoq.

Innarluutillit pillugit siunnersuisooqatigiit oqaaseqaatigaat, § 14-imi il.il. suliap kivinnissaanut piffissaliussaasup sivikillineqarnerani, isumalluutit suliamik suliaqarnermi sukkanerusumik ingerlanneqarsinnaalersitsisinaasut malinnaatinneqassasut.

§ 16 pillugu Innarluutillit pillugit siunnersuisooqatigiit suliniut pitsaasumik isigaat, taamaattorli eqqumaffigeqqullugu pisariaqartinneqartoq annertusoq, taamaattumillu suliamik kivitsinissamut isumalluuterpassuarnik ilasioqassasoq.

Innarluutillit pillugit siunnersuisooqatigiit oqaaseqaatigaat, neqeroorutit pillugit nassuaatini assigiinngitsuni, soorlu assersuutigalugu najugaqaqatigiiffik pilersinneqarnissaa allassimassasoq, aamma ajornarpat. Innarluutillit pillugit siunnersuisooqatigiit allaaserivaattaaq, innuttaasut kommunit allat neqeroorutaanni inissaqartinneqarnissaannut neqeroorfingineqarnissaat innersuussutigiuminartuusinnaanngitsoq, taarsiulluguli innuttaasup nammineq attaveqarfingisartagaanut qanittariaqaraluartoq.

Innarluutillit pillugit siunnersuisooqatigiit tupigusuutigaat, innuttaasut § 36-mi ataatsimiititamut tunngasumi siunnersuutaasumut ilaangngitsut.

Innarluutillit pillugit siunnersuisooqatigiit tikkuarpaat, innuttaasunut ulloq unnuarlu angerlarsimaffittut neqeroorummuit qualkeerneqarnikunut atatillugu uppermarsaanissamut nakkutiginninnissamullu ilaqqiissutigalugu piumasaqaateqarsimassagaluartoq.

Innarluutillit pillugit siunnersuisooqatigiit § 40-mi siunnersuutaasut ernummatigaat, matumani forstanderip innuttaasut aningaasaqarnerinut aqutsinissaanut immikkut ittumik pisinnaatitaaffeqartinneqartoq.

Innarluutillit pillugit siunnersuisooqatigiit maluginiaqquaat, maani nunami neqeroorutaasut amerlassusaat amerlisarniarlugit immikkut ittumik iliuuseqartoqartariaqartoq, taamaalillugu innuttaasut § 48 aamma 49 naapertorlugit nunamiit aallartinneqannginniassammata.

Innarluutillit pillugit siunnersuisooqatigiit innersuussutigaat, STU-mik neqeroorut maani nunami pilersinneqartussaq inatsisinut allanneqassasoq.

Innarluutillit pillugit siunnersuisooqatigiit § 51-imut innersuussutigaat, kommunip angerlarsimaffiup innuttaasoq piareersimaffiginninnissaa, ineriarornerallu ingerlaannartumik tapersorsorsinnaanissaat pillugit ersarissarnissai.

Innarluutillit pillugit siunnersuisooqatigiit erseqqissaapput, § 53 imm. 9 naapertorlugu tapersorsorneqarnissamut pisariaqartitsinermut tunngasuussasoq, kinaluunniit innarliisuusimagaluarpai.

Innarluutillit pillugit siunnersuisooqatigiit inunnut tunngasunik nakkutilliinernut piffissaliussat amigaatigaat, tamatumalu saniatigut ikaarsaariarfinnut atatillugu akulikinnerusumik suleqateqartarnissamut kaammattuillutik.

Innarluutillit pillugit siunnersuisooqatigiit tupigusuutigaat § 63-imi suli atualinngitsut pillugit peqannginnerat, matumani allassimaannarluni "Isumaginnittooqarfinni, peqqinnissaqarfinni ilinniartoqarfinnilu sulisut".

Innarluutillit pillugit siunnersuisooqatigiit isumaqarput, § 67 aamma § 101 naapertorlugit naaffilerlugu piffissamik killiliussaqanngitsumik siusinnerusukkut akissarsiat tunngavigalugit akissarsiaqartitsisoqarsinnaanera naleqqutinngilluinnartoq. Tamanna isumaqalersinnaavooq inunnut sulianik assingannik suliaqartunut, kisianni siusinnerusukkut assigiinngitsunik akissarsiaqartinneqartunut akissarsititsinermi pissutsini naligiinngeqalutik akissarsiaqartassasut.

Innarluutillit pillugit siunnersuisooqatigiit isumaqarput § 68-imi '-sinnaavoq' '-ssavoq'-mik taarserneqassasoq. Taassuma saniatigut Innarluutillit pillugit siunnersuisooqatigiit takusinnaavaat periarfissamut ukiorititaasoq atutissanngitsoq, innuttaasut piginnaasakillisimanerinit allatut pisariaqartitsisinhaammata.

Innarluutillit pillugit siunnersuisooqatigiit isumaqarput § 76-imil-sinnaavoq'-ssavoq'-mik taarserneqassasoq, inatsisinullu ilaqqiissutaasoq pitsasutut isigalugu.

Innarluutillit pillugit siunnersuisooqatigiit isumaqarput § 81 imm. 2-mi '-sinnaavoq'-ssavoq'-mik taarserneqassasoq.

Innarluutillit pillugit siunnersuisooqatigiit isumaqarput § 85 imm. 4-mi '-sinnaavoq'-ssavoq'-mik taarserneqassasoq.

Innarluutillit pillugit siunnersuisooqatigiit oqaaseqaatigaat, § 86 imm. 2, 1-mi 'sulineruneq' pillugu oqaasertaliunneqartoq, ilaqqiissutigerusullugulu 'sulineruneq' allassimatinnagu pisariaqartitsineq pillugu allassimaannarsinnaasoq.

Innarluutillit pillugit siunnersuisooqatigiit isumaqarput § 92-imil-sinnaavoq'-ssavoq'-mik taarserneqassasoq.

Innarluutillit pillugit siunnersuisooqatigiit tupigusuutigaat § 101-imil-ulloq naallugu sulinermut taamaallaat atuuppoq.

Innarluutillit pillugit siunnersuisooqatigiit oqaaseqaatigaat, § 103-mi suliassaqartoq Pinerluttunik Isumaginnittooqarfimmiittussaagaluartumik imaluunniit Politiini, tassanngaannarlu kommunimut nuutsinneqarluni. Isumannaallisaaneq eqqarsaatigalugu illorsorneqarsinnaanngippasippoq. Inatsisitigut inisisimanera kukkulluinnarpasippoq.

Innarluutillit pillugit siunnersuisooqatigiit innersuussutigaat, innuttaasunut naligiimmik pisinnaatiaaffeqassasut, Danmarkimi najugaqaraluarunilluunniit imaluunniit Kalaallit Nunaanni illoqarfimmi najugaqarfiusumiit allami najugaqaraluaranniluunniit.

Innarluutillit pillugit siunnersuisooqatigiit innersuussutigaat, nakkutilliaartortitaasartunik arlaannaannulluunniit qilersorsimanngitsunik pilersitsisoqassasoq, najugaqarfittut neqeroorutit suugaluartulluunniit tamaasa pineqarlutik.

**Innarluutillit inatsisissaannut tusarniaanermut tunngasunik kommuneqarfik  
Sermersumi Utoqqaat pillugit Siunersuisoqatigiinnit imatut  
oqaaseqaateqarusuppugut:**

- 1) Maluginiarpagut utoqqaat siusinaarlillu sulisinnaajunnaarnersiutillit innarluutillit ineqarnermikkut atugarisartagaat, aammalu ullumikkut inissiat taakkununnga neqeroorutigineqartartut, soorlu tassanngaannartumik innarluuteqalernermi (aanaartoornuni il.il. ikiortariaqalersimagaanni), utaqqinerit sivisorujussuit, allallu allaat akornutissarsiornerertut aporfissarsiornerertullu taaneqarsinnaasut.
- 2) Aamma eqqaasitsissutigerusupparput siorna Upernavimmi utoqqaat illuat tusagassiuutitigut annertuumik oqaluuserineqartoq, sillimaniarnikkut qanoq amigaateqartigineqartoq.  
Pineqartoq ilisimalluanngikkaluarlugu pingaaruteqarsoraarput inissiat utoqqaat illuniippata allaniluunniit inissiaqarfinniippata sillimaniarnikkut atortui sillimaniarnermi inatsisinut malinnaatinneqarnissaat qulakkeerneqarsimassasoq, tassami piareersimannginnejnq inuup inuuneranik naleqarsinnaammat, pingartumik utoqqaq najugaqartinneqartoq innarluuteqarnini peqqutigalugu ikiorneqaqqaarluni aatsaat nikissinnaappat.
- 3) **Inissiat nalinginnaasut innarluutilinnut naleqqussarlugit  
allanngortiterneqarnissaannut uniffiusartut peerneqartariaqarput:**
  - 3.a: Tassami qulakkeerneqartariaqarpoq inissiani pisortanit pigineqartuni utoqqaat innarluutillit ineqarfisaanni attartornermut inatsit aqqutigalugu maannakkornit pitsaunerusumik timimigut innarluutillip pisinnaatitaaffisa ilanngunneqarnissaat/annertusarneqarnissaat. Pissutsit maanna atuuttut imaapput innarluuteqalernermi inissiaq suliarineqassappat sunarujussuaq aatsaat aqqutigeqqaarlugu allannguineq naleqqussaanerlu pisinnaasarlutik, naak isumaginninnermut maleduaqqusat iluanni periarfissaqareeraluartoq, aporfiusarlunilu inimik piginnittut isumaginnittoqarfiullu akunnerminni imminnut "ungasippallaarnerat" (allaffissornerujussuaq). Taassuma kingunerisarpaa ineqartoq innarluuteqaleraangami inissiap naleqqussarneratigut iniminiiginnarsinnaagaluarluni allamut nuttaariaqartarnera. Taanna inatsisiliornermi aaqqiiffigineqartariaqarpoq.
  - 3.b: **Aamma taanna atuuppoq inissiaqarfiup ulluinnarni ingerlanneqarneranut,  
soorlu aputaajaanikkut assigissaagullu.**  
Ullumikkummi imaammat innarluuteqarpata soorlu korestolenik atuisuullutik, inissiaqarfimmut sullisisisunit sullinneqassanatik aatsaallu isumaginnittoqarfimmut isumaqatigiissuteqarnikkut tamanna pisinnaalluni, tassagoog inissianik ingerlatsinermi innarluutilinnut sullissineq inissiaqarfiiit aningaasartuutissaannut ilaangimmata. - Tassa immikkoortsineq.

- 4) **Innarluuteqarneq pillugu innuttaasunik paasisitsiniaaneq:**  
Kalaallit uagut innarluutilinnut akuersaartuunerput arlalitsigut amigaateqartartoq suli malunnartarpoq, immaqa taanna peqquteqarpoq annertuumik innarluutilittavut ukiorpassuarni Danmarkimut aallartinneqartarmata uagut paarisinnaaneri nukissaqartinnginnatsigit.  
Taassuma qaammarsaanikkut ilorraap tungaanut sangutinniarnissaata sulinutigineqarnera annertuumik tapersorsornarpoq, aamma innarluutilillit utoqqalisut eqqarsaatigalugit. Taamaattumik inatsisisami siunniinneqartut pitsasuupput, ersiutilinnillu malitseqaqgunaqalutik.
- 5) **Utoqqaat najugarisartik qimallugu angalasinnaanissaannut tunngatillugu**  
takujuminaatsipparput *Ataatsimoortunik angallassinermik aaqqissuussineq* (2.23)  
pillugu kommuunit piumaffigineqarnissaasa saniatigut inuinnarnut pisuttarfegarnikkut (fortov) aammalu bussit unittarfiisa innarluutilinnut utoqqarnullu naleqqunnerusumik iluarsartuussiffigineqarnissaannik kommuunit piumaffigineqarnissaannik sutigut aalajangersaasoqarnersoq.  
Tassami ukiut marlussuit matuma siorna Kommuneqarfik Sermersumi utoqqaat angerlarsimaffitik qimallugit nikissinnaanissaannut pisuffissat bussillu unittarfii pillugit Siunnersuisoqatigiit kommuunimit tusarniaavigineqaratta ulloq manna tikillugu pitsanngorsaatinik takusaqarsinnaannginnatta.

Kommuneqarfik Sermersumi Utoqqaat pillugit Siunnersuisoqatigiit sinnerlugit  
Marianne Jensen  
Siulittaasoq